

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

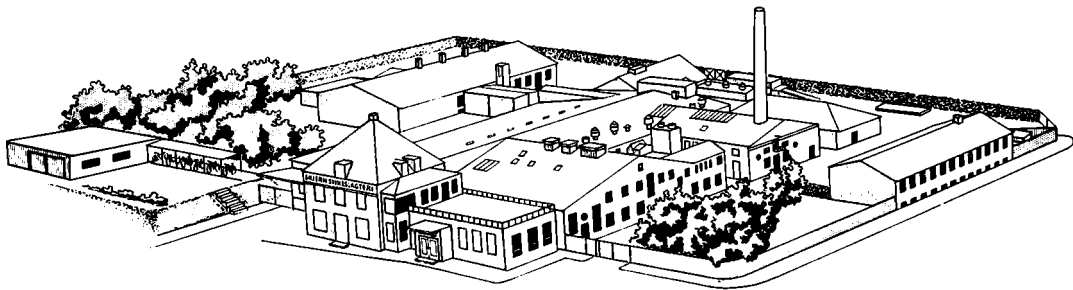

ÅRBOGEN 1962

Den gamle
forretning
med
den nye
stil

Alsholm & Madsen
H. K. NIELSENS EFTFL.

Svineslagteri . Kreaturslagteri . Pølsefabrik . Telefon 555 (fl. lin.)

Kødfoderfabrik „VESTJYDEN“ . Rindum pr. Ringkøbing . Telefon 228

SKJERN SVINESLAGTERI

C. W. S. SVINESLAGTERIER $\frac{1}{5}$

Detailudsalg: Bredgade, telefon 459 (frinotering) . Nygade, telefon 265

ÅRET RUNDT

Ved lærer JENS C. ANDERSEN, Lundenæs.

Foto, hvor intet andet er anført:
P. Th. Graversen.

Hvor ofte har ikke i årets løb vor opmærksomhed været rettet mod engene i Skjernå-dalen. Hastigt svinger gravkøen sin store grab frem og tilbage — frem og tilbage. Læs efter læs skifter leje. Som uret tikker sine timer frem, driver den store motorpumpe sine dirrende stempelslag ud i engen — nat og dag. Og en dag brydes en barriere, og et nyt stykke af ålbøbet har fået en anden retning. Også heri er der livsvisdom at hente. Den ene hjælper den anden frem. Hindringer ryddes af vejen, opgaver løses. Målet vinker forude. Momenterne skifter. Undertiden svigter de. Intet menneskeligt er sikkert.

Hvad siger ikke Ambrosius Stub i en af sine sange:

»Her fristes ustadigheds ebbe og flod,
én vagt er så ond, som en anden er god;
hver time i glasset, hver streg på
kompasset
forandrer, forhøjer, fornædret vort mod.«

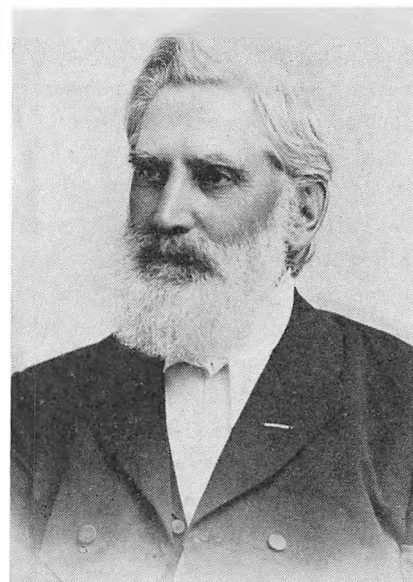
December 1961: 4. Møllen mister i stor-men sin ene vinge — og så må vel den mest karakteristiske julebelysning savnes? — 5. Brugsforeningen møder ved sin generalforsamling med en balance på 1¼ mill. kr. og 459 mdl. — 9. Kvindekredsen, husholdnings- og husmoderforeningen slutter op om en fælles adventsfest for kvinder. — 14. Byrådet godkender kommunens regnskab for 1960/61 med et overskud på 387.412 kr., en gæld på 1,4 mill. og en kapital på 6,5 mill. mod 3,9 mill. ved byrådsperiodens begyndelse. — 15. Skjern Årbog udkommer i en udvidet udgave, men kan kun erhverves ved køb. — 17. Round Table har juletræstur til Ølgod, hvor børnene er begejstrede over selv at udvælge juletræet. — 19. Menighedsrådet beder om gaver til ny kirkebelysning, anslået til 20.000 kr. — Landbrugsministeren, finansudvalget, embedsmændene og Skjernå-projektets fædre inspicerer på en 3 timers kold tur de 3800 ha over-svømmede Skjernenge og erklærer den vedtagne afvanding velberettiget. — 22. Tredie industrigård rejst i lyntempo efter 5 dages murer- og tømrerarbejde. — Med en erstatningsvinge blev møllen alligevel juleillumineret. — 25. Falck har juledag årets travleste døgn med 35 igangslæbninger af biler.

Ifølge kirkebogen er der i Skjern sogn i 1961 født 48 drenge og 42 piger, døbt 37 drenge og 40 piger, konfirmeret 61 drenge og 55 piger, viet 25 par, døde 15 af mandkøn og 22 af kvindkøn, begravede af mandkøn 15 og af kvindkøn 22, og der har været 4265 altergæster. — Efter den danske købstadsforenings statistik født 98 og død 43, fødselsoverskud 1,1 %, tilflyttede 561 og bortrejste 534, vandreoverskud 0,5 %, befolkningen steget med 1,6 %. Ved årets slutning var der 5481 indbyggere. — Ifølge udsendt årsopgørelse var der i Skjern 7 skilsmisser. — Der er færdigbygget ca. 70 lejligheder foruden erhvervsbyggeriet. — På Skjern motorkontor var antallet af indregistrerede motorkøretøjer for byen steget til 1034, heraf 511 personvogne og 104 traktorer, for det store landdistrikt var antallet 6540 motorkøretøjer, 2137 personvogne

Laust Smedegaard

Af

JESPER SØNDERGAARD JACOBSEN

OM denne mand er der skrevet en del i de gamle beretninger om den kristelige lægmandsvirksomhed i forrige århundrede. Når jeg gerne her vil samle lidt af det og desuden fremføre, hvad jeg har fra anden side, må jeg straks tilstå, at han er min oldefar. Jeg skal dog bestræbe mig for at berette så nøgternt som muligt.

Han var født i Leding i Dejbjerg i 1786, sidst på året. Fødselsdagen er ikke indført i kirkebogen, men den melder: Nytårsdag 1787 blev Laust Nielsen og Else Andersdatter af Leding deres Søns Daab confirmeret, som tilforn var hiemmdøbt, kaldet Laust. Baaren af Mette Larsdatter af Letager. Faddere vare Christen Terkelsen, Jens Leding, Poul Nielsen, Kirsten Frandsdatter og Else Terning. — Om hans barndom og ungdom kender vi intet. Om han har fået sin skolegang hos degnen, Jens Christensen Aaby, den tidligere tjener hos fru en på Brejninggård, eller hos biskolelæreren Anders Jensen, der også var gårdmand i Terning, kan heller ikke siges, men han synes i alt fald at have fået en god skoleuddannelse efter datidens forhold. Heller ikke hvor han fik sin uddannelse som tømrer, kender vi. Hans soldatertid faldt »efter at Engelskmændene havde gjort det grummige Spektakel i Kjøbenhavn«, som Blicher siger, og familietraditionen har villet vide, at Laust Smedegaard, ligesom Rasmus Ovstrup hos Blicher havde hørt til »de Haasens Hejstfolk«, altså Horsens Ky-rasserer, men Hærens Arkiv meddeler, at dette regiment først blev stationeret i Horsens 1815, og altså kan Laust — og forøvrigt heller ikke Rasmus Ovstrup — have været uddannet dér. Arkivet fremsætter den formodning, at det kan være Slesvigske Regiment, det drejer sig om, og man henviser også dér til en dragon med det rigtige navn og alder, men da han er udskrevet i Viborg, kan det dog næppe være ham. Jeg har ikke villet ulejlige Hærens Arkiv yderligere, men stolet på, at den beretning er rigtig, som fremføres i Andreas Beitzers mindeord, hvor der står: »Han var en af de gamle Veteraner, som ved Aarhundredets Begyndelse blev sendt med Hjælpetropperne til Frankrig, men han var tillige en Veteran i den Herres Tjeneste, som staar over alle.« Det berettes også, at han kunne være gemytlig og med lune kunne fortælle en eller anden historie, ofte fra soldatertiden.

Å R B O G E N F O R S K J E R N . 21. årgang
Udgivet og red. af J. Strandbygaards Bogtrykkeri, Skjern

Det er altså ikke opklaret, hvilken af denne mærkelige krigs 2 dele Laust Smedegaard deltog i. Sandsynligst er det vel, at han har været med i dem begge. Det forholder sig jo sådan, at vi i dens første år, efter at englænderne i 1807 havde taget vor flåde, kæmpede i forbund med Napoleon og sendte tropper til Nordtyskland. De blev under fredsforhandlingerne i Wien trukket tilbage, og da freden var sluttet i Wien 14. januar 1814, erklærede vi 17. januar Napoleon krig og sendte omgående en hærstyrke til Frankrig for at nedkæmpe ham. Efter Napoleons endelige nederlag sidst på året 1815 blev de danske tropper hjemsendt. Om Laust Smedegaard har spillet nogen rolle under aktionen, har jeg ikke kunnet finde. Jeg har ikke set hans navn nævnet i de dagsbefalinger, hvor de, der har gjort sig særlig fortjent under de forskellige fremstød, er nævnt.

Efter soldatertiden fik han så sit arbejde i Skjern. Her blev han forlovet med en datter fra Øster Smedegaard, Karen Pedersdatter, som han i 1819 blev viet til i Skjern kirke. Forloverne var Peder Pedersen Skaarup, gmd. i Aenum, og aftægtsmand Mads Olesen, Leding i Dejbjerg. Den første var jo sikkert en slægting af Karen Pedersdatter. En broder til hende hed Peder Skaarup Pedersen. Han kom senere til at bo »på Vejlen«, men kaldtes altid Smedegaard efter sit fødehjem. Kun ved underskrifter bruger han sit døbenavn.

I 1820, da datteren Dorthe Marie blev født, kaldes Laust for indsidder. De har da antagelig boet i hans kones hjem i Ø. Smedegaard, indtil de har fået bygget den lille ejendom på gårdens mark, hvoraf der endnu findes rester ved Stauningvej. Det blev efterhånden et meget langt hus. Der skulle jo foruden lejlighed til familien også være stald og lade og tømrværksted, hvortil senere kom aftægtsstue. Da dattersønnen i halvfemserne havde ejendommen, blev det skæmtende sagt, at Jens Jespersens hus var det højeste i byen, hvis det blev rejst på enden.

På den tid, da Laust Smedegaard kom til Skjern, stod Brødremenighedens virke dér i fuldt flor. Den havde gennem mange år haft en »emissær« boende dér og havde eget menighedshus, beliggende ved St. Nørsgaard, den senere fattiggård. Mange blev ved dens virksomhed vakt til personlig kristentro. Blandt dem var Peder Smedegaard på Vejlen, og han søgte nu også at få svogeren Laust med. Det holdt hårdt, men da det endelig skete, var han også helt med, og de to svogre blev nogle af de bærende støtter i det samfundsliv, der voksede frem ved den kristelige lægmandsvirksomhed. Den havde før Grundloven af 1849 trange kår. Ikke mindst i Skjern var den udsat for øvrighedens forfølgelse. Man påberåbte sig et cirkulære af januar 1741, som oprindeligt skal være udsendt af Chr. VI for at beskytte pietisterne, men nu blev den på det voldsomste anvendt mod deres arvtagere. Bekendt er det postyr, der fulgte efter mødet hos Mikkel Nielsen i Ganer 15. juni 1843, hvor talerne, tre af »de helle Narboer«, Jens Christensen Maarbjerg og Jens Chr. Sørensen Smed fra Sahl samt sognefoged Jens Cortsen fra Mors, på brutal måde blev anholdt midt under mødet af herredsfoged Jansen og ført til arresten. Ved Laust Smedegaards medvirken blev de dog løsladt efter 3 dages forløb. En af dem, der beretter om sagen, forfatteren Jens Abildtrup — i bogen om Jens Maarbjerg — kalder Laust Smedegaard den rige gårdmand. Da jeg sagde til Abildtrup, at Laust ikke var nogen rig gårdmand, men derimod en fattig husmand og tømmer, mente han, at han måtte have forvekslet udtrykket »formående« med »formuende«. Det første udtryk betyder jo egentlig mest, i alt fald når der — som her — ikke står nogen formue bagved. Også Anders Stubkjær kalder han gårdmand, uden at han dog nævner noget om rigdom. Det er dog muligt, at Laust kun har været igangsætteren, og at herredsfogden har forlangt nogle pengestærke som bagmænd.

Selv om de tre anholdte var blevet frigivet og kunne rejse hjem, måtte de dog flere gange foretage den 11 mil lange rejse for at møde i retten, således 19. oktober, da de alle var mødt. Efter Justitsprotokollen synes der dog ikke at være foregået noget særligt ved retsmødet. »Jens Christensen blev foreholdt

og 1762 traktorer, og kontoret har ekspederet 1878 kørekort, heraf omkr. 500 nye. — Falcks redningskorps har assisteret i 3012 tilfælde med en samlet varighed af 3141 timer og kørsel på 78.012 km. — Samlestalden har modtaget 19.252 dyr, for hvilke leverandørerne har modtaget 13.940.327 kr. — Telefoncentralen har med sine 25 damer ekspederet 1.302.000 lokalsamtaler, modtaget 591.000 og afsendt 372.000 udenbys samtaler, og der er pr. 1. jan. 832 abonnenter. — Museet har modtaget 60 nye numre, heriblandt to større samlinger. — Efter postkontorets opgørelse modtog det i årets løb 827.000 breve, 10.000 anbefalede forsendelser, 59.000 pakker, 35.000 postinkasseringer og opkrævninger, 17.000 postanvisninger og 209.000 adresseløse forsendelser, afsendt 949.000 breve, 11.000 anbefalede forsendelser, 33.000 pakker, 8.000 postanvisninger, 90.000 indbetalingskort.

Januar 1962: 2. Ungdomsforeningernes møde med foredrag af højskoleforstanderne Bengtsson, Lolland, Bredsdorff, Ollerup, og fru forst. Fog Pedersen, Rødding, m. v. — 10. Pastor Jørgen Jensen taler i Kirkeligt Samfund om faren ved Humanistisk Samfund, der vil erstatte kristendom med etik og moral. — 13. Civilforsvaret indbyder alle til gratis kursus i nødhjælp og brandslukning. — 14. Ca. 400 fra de uniformerede korps til nytårsparade. — 22. Ved kr. landmandsmøde taler forst. Christensen, Haslev landbrugsskole, om Fællesmarkedet, og rektor Brøndbjerg, Haslev sem., om ægteskabet på kristen grund. — 30. Håndværker- og Industriforeningens generalforsamling bemyndiger bestyrelsen til at afhænde Teknisk Skole, hvis sidste elever er færdig om et par år. Salget er betinget af den nye tekniske centralskoles placering i Skjern, og at kommunen får forkøbsret.

Februar: Den store pryd- og dværghønseudstilling, 600 nr. fra 70 racer, aflyst på grund af risiko for fjerkræpest. — 5. Skjern Billardklub startes, men har kun plads til 50 mdl. — 9. Kay Abrahamson-tourneen spillede ikke op til succes med operetten »Fuglekrammeren«. — 12. »Sorte Jack« fra Skjern, stationsbetj. Niels Sloths gravhund, har som 12-årig gjort det af med 300 ræve og trækker sig nu tilbage. — Handelsforeningens generalf. melder om 10 % stigning i omsætning og medlemsfremgang til knapt 100. Handesskolen har indført kolonialkendskab og praktisk telefonbetjening som fag. — 13. Kommunens budget til 1. behandling viser en stigning fra 2,2 til 2,7 mill. kr., der særlig angår administration, folkepension, sygehuse og skoler. — 16. Falcks telefon »gløder« på grund af stormens mange skader i by og på land. — Skjern Bank møder til generalf. med rekordoverskud på 310.000 kr., hvoraf 100.000 udbetales med 10 % til aktionærerne, aktiekapitalen steget til 24,4 mill., og omsætningen nærmer sig milliarder. — 25. Weekend-udstilling af fine stoftryk fra Marup kursus. — 21. Skolepatruljen deltager i amtsfest på Nørrelandsskolen i Holstebro med deltagende patruljers egen underholdning. — 26. I Kirkeligt Samfund taler professor Noack om »På knæ for Biblen, hr. professor« og valgmenighedspræst Helge Skov, Askov, om Simone Weils forfatter-skab.

Marts: 2. Musikdr. forenings fine teateraften med »Privatliv« ved Kate Mundt og Preben Uglebjerg. — 5. Vejdirektoratet hol-

Dojs TAPET OG FARVE

Skjern . Telefon 565

KARL LANGE & SØN

Skræderi og Herreekvipering

S K J E R N

Telefon 109

CHR. C. GRENE A/S

JOHANNES HOLM

STRØMPEHUSET

Telefon 229

sin fremlagte Confirmationsattest, som han vedgaar at være sig betræffende. Sagen blev udsat gang på gang. Den 2. november blev de 3 tiltalte igen fremstillet. »Defensor, Procurator Kruse, var mødt og anmeldte, at Tiltalte ønskede en Anstand paa 14 Dage for imidlertid at gennemgaa Sagens Beskaffenhed og selv fremskaffe et Forsvar, og da Defensor forhaabede, at Actor ikke vilde nægte denne Begjærings Opfyldelse, havde han tilskikket Jens Christensen, Sahl, Sagens documenter«. Den 16. november afleverede den defensor de udlånte dokumenter, og sagen blev indladt til dom. Skjerns historiker, L. Pedersen, fremsætter i »To Hundrede Aars Trosliv« den formodning, at der ikke nogen- sinde faldt dom i sagen. Det gjorde der dog. Justitsprotokollen meddeler, at dommen blev afsagt 14. december 1843, men selve dommen er ikke indført dér. Fra anden side ved vi, at Jens Chr. Smed og Jens Maarbjerg hver blev idømt en pengebøde, men Jens Cortsen fra Fjallerslev på Mors havde før været dømt i en lignende affære, så ham kunne man ikke lade slippe så let. Han blev derfor idømt fængsel på vand og brød. Denne sidste dom hindredes dog øvrigheden i at eksekvere, da Jens Cortsen i mellemtiden var afgået ved døden. De 2 andre appellerede til overretten, som nedsatte bøderne til det halve, og dette beløb blev så betalt.

Sagen fik dog en udløber. Det er antagelig i forbindelse med de tiltaltes rejse til Skjern til retsmødet den 2. november, at den kendte lægprædikant Iver Viftrup fra Handbjerg og flere andre fra denne egn tog med til Skjern. Man vidste, at Vilh. Birkedal, som på den tid var præst i Sdr. Omme og Hoven, ville holde gudelig forsamling i Skjern 4. november. Det ville Iver Viftrup meget gerne overvære, og desuden havde han noget, som han gerne ville tale med Birkedal om. Da nu dette var vel overstået, ville Iver Viftrup være nogle dage sammen med trosfællerne i Skjern. Trods det at han måtte være klar over, hvilke følger det kunne få, holdt han de 2 følgende dage gudelig forsamling hos Laust Smedegaard og Jacob Fiskbæk. Det kom herredsfoged Jansen for øre, og næste dag, 7. november, måtte han møde i retten. Han fik dog lov til foreløbig at rejse hjem, men 2 dage efter måtte de 2, der havde huset forsamlingerne, Laust Smedegaard og Jacob Fiskbæk, møde for øvrigheden og afgive forklaring. Iver Viftrup måtte møde i retten i Skjern igen den 27. november, hvor han atter måtte give forklaring om sine forhold. Dommen faldt først 11. april næste år. Iver Viftrup måtte betale en bøde på 10 rdl. og Jacob Fiskbæk 5 rdl. Derimod synes Laust Smedegaard ikke at have fået nogen bøde, og hans forseelse var dog den samme som Jacob Fiskbæks.

Til en anden af de omrejsende lægprædikanter synes Laust Smedegaard at have haft et endnu nærmere forhold. Det er den mand, som først går under navnet Peder Larsen Skræppenborg, men senere, da han havde solgt gården Skræppenborg på Fyn og købt en større gård i den sydlige udkant af landsbyen Dons i Almind sogn ved Kolding, benævnes Peder Larsen Dons. Denne mand havde allerede i sin fynske tid besøgt Skjern på møderejse, men efter at han 1841 var flyttet til Dons, blev forbindelsen med Skjern lettere. Både Laust og Peder Smedegaard vandrede den lange vej for at deltage i møder i hjemmet i Dons ligesom adskillige andre helt fra Struerengen. Laust Smedegaard havde så stor tillid til Peder Larsen, at han sendte sin ældste datter, Dorthe Marie, derud som tjenestepige. Det kan ikke oplyses, om det var før eller efter begivenhederne i 1845, da Peder Larsen efter et møde hos Jens Mikkelsen i Ladekjær blev indsat i arresten af herredsfoged Jansen. Peder Larsen meddelte under forhøret, at han forud havde meldt sin ankomst til Laust og Peder Smedegaard. Han havde også overnattet hos Laust og en anden nat hos Jacob Fiskbæk. Peder Larsen opførte sig meget frimodigt i retten og ville ikke love at afholde sig fra at fortsætte sin mødevirksomhed. Jansen blev derfor meget irriteret på ham, og da han mente, at en pengebøde ikke ville genere den velstående mand, idømte han ham fængsel på vand og brød i 4 × 5 dage, men ved P. Larsens

appel til overretten blev straffen 9. februar 1846 nedsat til en bøde på 80 rdl.

Forfølgelsen havde dog haft den virkning for de vaktens kreds i Skjern, at der var sket stor tilgang, så kredsen nu omfattede 111 medlemmer mod ca. 50, før herredsfogden begyndte sine angreb, men så skete der det, at »Brødreco-cietetet« ved St. Nørsgaard 15. oktober 1846 befaledes nedlagt trods ansøgning fra 74 af menighedens medlemmer om, at den måtte blive bibeholdt. Om den følgende tid skriver Storgaard Pedersen i Hardsyssels Aarvog 1910: »De opvakte i Skjern fik nu deres hjemlige Talsmænd i to af de Mænd, der er nævnt i det foregaaende, nemlig Laust Smedegaard, en streng lovmæssig, men ærlig Kristen, og hans Kones Broder, den milde, kærlige Peder Smedegaard, der begge drog ud til deres Trosfæller i de omliggende Sogne og holdt Forsamlinger, ja undertiden gjorde Rejser til Strueregnen«.

I forbindelse hermed kan det fremføres, hvad afd. folketingsmand. Ant. Vesterager i sine erindringer fortæller, at der omkring midten af forrige århundrede i et lille hus på gården Vesteragers mark i Vorgod boede en gammel mand, en væver, som kaldtes Niels Leding. Han var fra Dejbjerg. Han hørte til de vakte og fik jævnlig besøg af en mand fra Skjern. Det er sandsynligvis Laust Smedegaard. Han og Niels Leding har jo nok kendt hinanden fra barndoms-tiden. Usandsynligt er det heller ikke, om de var brødre. Laust har jo sikkert haft en broder ved navn Niels, eftersom faderen hed Laust Nielsen. I væverens børneflokk var der også en dreng, der fik navnet Laust Smedegaard. Vesterager skriver: »Det kunde tyde paa Forbindelse med Skjern; thi da Herredsfoged Jansen havde gennemført sit Forbud mod Brødreco-cietetet i Skjern, kom de lokale Kræfter mere frem, og blandt disse var Laust Smedegaard en af de betydeligste, han drog rundt i Sognene og besøgte de vakte, og det er sandsynligt, at Familien i Vorgod af Ærbødighed og Taknemlighed har opkaldt en af deres Sønner efter denne stoute, alvorlige Kristen«.

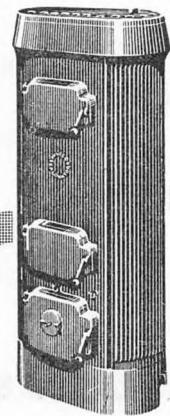
I sidste halvdel af fyrrerne var der de store broarbejder over åløbene ved Skjern. Her havde Laust Smedegaard en del arbejde, og han antog da en tømrersvend, Jesper Jensen fra Søndergaard i Bølling, altid kaldt efter fødegården. Han blev forlovet med Laust Smedegaards ældste datter, Dorthe Marie, og i november 1848 blev de gift i Skjern kirke. De unge må i alt fald kort efter have overtaget ejendommen, for ved min moders fødsel 1850 kaldes hendes far for husmand på Ø. Smedegaards mark. Laust og hans anden kone gik da på aftægt. Kun få år fik familien lov til at leve sammen, inden døden gjorde sit indhug. Det var i foråret 1858, det år, da skarlagensfeberen rasede i Vestjylland, som det ses af egnens kirkebøger. Således angives det f. eks. i Lemvig kirkebog for dette år, at af de 17 dødsfald under »Qvindekjøen« skyldtes de 8 denne sygdom. Til Skjern nåede den også. I april blev Jesper Sønergaard syg og døde 5. april. En lille dreng, Laurids Smedegaard Jaspersen på 5½ år døde 4 dage senere. Fader og søn blev dog ikke begravet samme dag. Faderen 11. april og drengen 14. april. I maj døde en datter af Laust Smedegaard. Hun havde tjene-sten i Ø. Skjern. Dorthe Marie sad nu tilbage med 2 børn, men under denne modgang har det sikkert været en stor hjælp, at hun havde sin gamle far i huset, selv om han var over 70 år, for det berettes om ham, at han var virksom både i marken og i huset — vel i tømrerværkstedet — til han var 90 år.

* * *

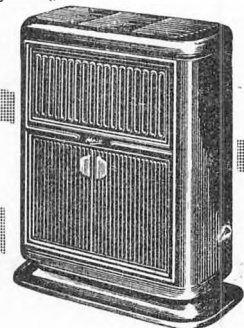
Efterhånden som årene gik, følte man, at der trængtes til fornyelse i samfundet. Provst Kjær døde i 1869, og selv om man i og for sig var glad for hans forkyn-delse, og Laust Smedegaard kunne sige: »Han er re'ele nok«, så har man ikke indtryk af, at han ud over gudstjenesterne var nogen støtte for samfundet. Der blev da glæde blandt de vakte, da man fik den nye præst, kateketen fra Ringkjøbing, Ivar de Hemmer Gudme. Han var præstesøn fra Allesø ved Odense og

KOKS eller OLIE

Når den gamle kakkelovn skal skiftes ud — og det skal den, for den er både utidssvarende og forslugen — så opstår spørgsmålet: Skal der vælges koks eller olie?

CALORATOR-ovnen passer sig selv, og den er så brændselsbe-sparende, at den i forhold til en gammel ovn let nedsætter koks-forbruget med 50 %.
Bed om brochuren »Hvorfor fyre sig fattige«.

MORSØ olieovn nr. 1001 er den nyeste og mest fuldendte olie-yrede stueovn. Bed om brochu-ren »Nr. 1001 fra MORSØ«.

MORSØ STØBEGODS

NYKØBING MORS

Aktieselskabet

HANS BANKS Eftfl.

Skjern, telf. 5

24. marts: Årgang 1937 fra Skjern private Realskole holder 25-års jubilæum i Skjern, og her er deltagerne:

Fra venstre og højre: Marie Uldbjerg, Karl Thomas, Annelise Johansen, Søren Jensen, Ellen Madsen, Jacob Christensen, Mary Nielsen, Christian Refsgaard, Anna Skak, Bodil Iversen, Verner Husted, Johanne Andersen, Karl Gundtoft (for bordenden), Kamma Johansen (for bordenden), Lars Peder Sørensen, Tutte Knudsen, Anders Østergaard, Ove Strandorff, Ingrid Bank Rønne, Niels Moesgaard Pedersen, Herluf Nielsen, Hanne Sørensen, Thorkild Jacobi, Ellen Frøsig, Erik Jacobsen.

der forberedende møde om den nye omkørselsvej fra Brosbølgård vest om Tarm-Skjern til Hanning Hedegård i forbindelse med viaduktens fjernelse. — 6. Byrådsvalg med 80 % deltagelse og rekord i personlige stemmer til Stie Hansen og E. Strandbygaard. — 7. Fællesdrift ved Skjernåen samler stor interesse ved lodsejermøde. — 10.— 11. »Ros og ris« til 800 gymnaster ved 2. hovedkreds' opvisning med mange hundrede tilskuere. — 13. Et sidste forsøg på at vælte Skjernå-projektet gennem Dansk Jura og Dansk Naturfredningsforenings grand old man, dr. jur. Fr. Vinding Kruse, til ombudsmanden, netop som gravemaskine og bulldoser er kørt i stilling i engene ved Hedeby. — 13. Byrådet beslutter at lade udarbejde skitseforslag til ringvej øst om Tarm-Skjern. — 16. En komité for U-landshjælp med daværende viceborgmester Stie Hansen som formand tilrettelægger et indsamlingsprogram. — 22. Realskolen bager æbleskiver til u-landshjælpen, og på Teknisk Skole lader lærer Berggren sig køre i barnevogn af lærer Aug. Hansen, mens penge til u-landshjælpen går i raslebøsse. — 21. Årgang 1937 fra Skjern private Realskole holder 25-års jubilæum i Skjern. — Kirkeskolens nybyggeri til ca. ½ mill. kr. bortliciteres. — 20. De grønne pigespejdere får ved pladespil 900 kr. ind til lejrudstyr. — Der meldte sig 17 ansøgere til 9 ledige lærerembeder. — 27. Ved Missionshotellets generalforsamling er interessen for nybyggeri stadig stor. — 28. FDF's forårsfest giver godt udbytte til lejrudstyr. — 29. Kommunens budget for næste regnskabsår vedtages enstemmigt. Indtægten er steget med 19,5 % til 25,4 mill. kr. Beskatningsprocenten er uændret 16,5, kirkeskatten sat 0,1 % ned. Byrådet køber St. Nørgård for 375.000 kr., og den nye automekaniske centralskole kan derefter placeres på den nuværende dyrskueplads. — Sygekassens generalf. forhøjer kontingentet med 1 kr. pr. mdl. — 10 telefonistinder får første time i førstehjælp og brandslukning, efter at svineslagteriet har oprettet bedriftsværn under civilforsvaret. — 30. Det nye byråd konstituerer sig med Stie Hansen som borgmester.

April: 1. Kneben plads til konfirmation i missionshuset på Finderupsvej med 52 konfirmander ved sognepræsten — næste søndag 50 ved kapellanen. — 5. Vestjysk Motororienteringsklub tager ved generalf. navneforandring til Skjern Motorsport. — 10. Storke er kommet til Skjern. — 12. Over 200 skakspillere til turnering i Skjern. — Nu forsvinder de sidste heste i Skjern (tømmerhandler Banks). — 17. Forældre-

kredsen vælger skolekommission. — Bloddonorkorpset i Skjern-Tarm nåede næsten målet — 200 nye donorer. — 17. Bent Sørensen »Høstmanden« afsløres på sin plads ved biblioteket. Kunstnerens frue afslørede og fik overrakt blomster af borgmesteren, der iøvrigt på byens vegne modtog gaven. — 25. Ungdomsforeningen har ved generalf. 153 mdl., men knapt 10 % deltagelse ved foredragene. — 26. Husmoder- og hus-

havde været med i treårskrigen. Efter højskolevirksomhed blev han kateket i Ringkjøbing, og derfra havde man hørt meget godt om ham. Efter hans ankomst hertil kunne Laust Smedegaard udtrykke sin glæde over hans forkyndelse. Senere blev han dog bange for, at Gudme var påvirket af Grundtvig, og da så udsendinge fra Luthersk Missionsforening på Bornholm begyndte at virke på egnen, var der mange, der gerne hørte dem, og en del, der sluttede sig helt til dem, bl. a. Peder Smedegaard. Om Laust står der i det før nævnte mindeord af Andr. Beiter, at han hørte dem gerne, men han var alt for selvstændig og helstøbt en natur til, at han kunne følge dem i tykt og tyndt. Navnligt var det ham hårdt imod, at de forkastede flere salmer af Kingo og Brorson. »Han syntes heller ikke om den Sikkerhed, hvormed Partiets Ordførere optraadte, som om de var de eneste Indehavere af Sandheden, ligesom han ogsaa ærgrede sig over, at der blev gjort for meget Væsen af dem«. Den splittelse i samfundet, som herved fremkom, gik præsten meget nær til hjerte. Han forsøgte et modtræk ved at sammenkalde til et møde i præstegården med Anders Stubkjær som taler, hvor denne — som det synes noget taktløst — gik ud fra Pauli ord i 2. brev til Thimotheus: Smeden Aleksander har gjort mig meget ondt. — Øjensynlig en hentydning til, at den bornholmske rejseprædikant var smed af profession. Den første, der opponerede ved mødet, var Anders' gamle soldaterkammerat Jens Peder på Vejlen (1820—74). Han var fra Søndergaard i Bølling og altså broder til Laust Smedegaards svigersøn. Han og Jens Chr. Poller, biskolelærer i Ganer og dér min mors elskede lærer, forlod nu mødet, efterfulgt af halvdelen af de tilstedeværende. Ved en anden lejlighed, hvor provst Gudme brugte billedet om hønen og kyllingerne, skal han have sagt: »Men der var en gammel hane. Den var mig for klog; den ville ikke komme«. Laust Smedegaard opfattede denne udtalelse som møntet på sig, og efter hvad provst Gudme har udtalt i de nedenfor omtalte breve, havde han sikkert ret i denne opfattelse. Jeg er nemlig i besiddelse af en del breve, som provst Gudme har skrevet til min mor i årene 1873—89. Det første er skrevet, mens mor havde sommertjeneste i Skaarup i Hanning. Hun havde bedt provsten komme til Hanning for at holde et møde. Det mener han ikke, han kan afse tid til, og han nævner en del om, hvad han skal i den nærmeste tid, efter at han nu i 3 uger har rejst på kirke- og præstegårdssyn, »og paa Torsdag skal jeg til Ringkjøbing og indvie den nye Skole, den 1. Juli skal jeg til Landemode i Ribe, den 8. Juli har jeg lovet at holde Missionsmøde i Andsager, og den 8. August i Sønder Bork . . . jeg tør i alt Fald ikke love noget«. Men så kommer han til det smertelige: »De ved, kjære Karen, at jeg siden den Strid, som har grebet Skjern, synes, at jeg har alt fornødent til Brug herhjemme«. —

De øvrige breve er fra Ormslev ved Aarhus, efter at provst Gudme i 1875 var forflyttet dertil. Det første derfra er skrevet 14. oktober 1875. Mor har da skrevet et brev til ham, som han takker for og derefter fortsætter: »De kan tro, at jeg ofte tænker paa Skjern, og det har glædet mig særdeles at høre, at Tr. . . har været hos Eder og talt i Præstegaarden. Ja, Gud give Eder et af Herren rigt velsignet Liv!«. — Den omtalte Tr. . . er sikkert den Trojel, som han omtaler i et senere brev, hvor han bl. a. skriver: »Det Haab, at jeg midt i Vinterens Hjerte skulde være kommen til Skjern, satte Vorherre selv en Pind for, saa det skulde nu ikke være saaledes. Men jeg har naturligvis ikke opgivet Tanken om at komme derover engang, og ganske vist vilde jeg helst mellem Paaske og Pinse, fordi jeg tror, det var den for alle Parter bekvemmeste Tid, og hvis Folk derovre ønsker, at jeg skal komme, saa kommer jeg gjerne. Ja, jeg vilde endogsaa sige, at om Vorherre ellers vil, saa vilde jeg gjerne en Gang om Aaret gjøre en Tour til Skjern; thi jeg kan ikke rigtig taale at tænke mig, at Skjernboerne rent skulde glemme mig. Derimod er der et andet Løfte, som jeg ubesindigt nok har givet fra mig, men som I kommer til at give mig igjen — og det er, at jeg vilde udgive min Afskedsprædiken i Skjern. Jeg har prøvet derpaa, men hver-

Skjern Fjerkræslagteri

Telefon 91

FJERKRÆ
OG
KANINER

Jacobsens
BOGHANDEL
SKJERN · TLF. 16

Elma

Kaffe . Konfektur
Tobak . Cigarer
Alt i kolonial
Telefon 13

Laurids Larsen

Guld . Sølv . Ure . Optik

Telefon 210

GRØNLUNDS HOTEL

Telefon 19

holdningsforeningen har en smuk og rig- holdig udstilling af håndarbejder, knipling, kjolesyning, lampeskærme og porcelæns- maling. — 29. Ca. 300 deltagere i Sct. Ge- orgsgildets Nøglegløb, hvori en FDF-patrolje bliver vinder blandt 21 patruljer og en grønsmuttepatrolje blandt 23 patruljer. — 29. Politiet finder søndag morgen 4 tomme, dyngvåde dametasker på trappen. — 30. Sekretær Børge Nielsen gør rede for KFUM's arbejdstekniske ungdomsskole i Albæk, som ministeriet har afslået, men de indsamlede 255.000 kr., hvoraf en god part er indsamlet på Skjern-egnen, er indtil vi- dere båndlagt. — 28. Nogle ordentlige bas- ser er de rør, der skal bruges ved afvan- dingsarbejderne i Skjern. Gravemaskinerne har nu dampen oppe, og der vil snart ske noget.

Maj: 15. Realisternes sidste skoledag — uden halløj. — 18. Holger Jensen vinder tre, Niels Sloth een pokal ved pokalskyd- ningen i Tarm. — 20. Turistforeningen på tur ad veje, hvor dronning Dagmars dreng red fra Ribe til kong Valdemar i Skander- borg. — 21. Grønland er ikke U-land, men udviklingsland, der behøver hjælp til selv- hjælp, siger minister Gam ved et godt be- søgt ungdomsmøde. — 22. Bibliotekets sam- lede udlån er i året steget til 64.516, bogbe- standen til 11.559 bind, og lånernes antal til 1633. — Sparekassen har i det forløbne år givet 177 nye lån, i overskud 42.118 kr., ga- ver 4.015 kr. — 31. Hjemmeværnsdelings- fører Lykke gør et godt kup ved Albæk bro under SAS-øvelsens »spionjagt«.

Juni: 2. En stor succes blev dyrskuet og byfesten, og vejret artede sig navnlig om lørdagen pænt. En masse mennesker — landboere og byboere — besøgte pladsen og var flinke til at »spytte« i bøsserne. Måske var det en idé en senere gang at indføre dagkort, så børn ikke skal betale, hver

ken Tid eller Evne har hidtil villet strække til, og om den lykkelige Stund no- gensinde vil komme, da jeg faar det i min Magt at kunne gjengive den, det ved jeg ikke, men jeg frygter for, at de aldrig vil komme . . . Ja, Gud ske Lov, I fik jo da, takket være Trojel, en glad Dag alligevel, endskjønt jeg ikke kunde komme, saa I led ikke saa meget som jeg, der maatte undvære at se Eder«.

I brevene omtaler provst Gudme jævnligt sine venner i Skjern og sender hilsen til dem, men det synes påfaldende, at han aldrig nævner Laust Smede- gaard eller sender hilsen til ham. Et brev slutter således: »Og nu modtage De og Dorthe Marie en kjærlig Hilsen fra os. Vil De bringe en Hilsen til Mikkel Nielsens, Hans Vraaes, Aanum Pigerne, Jens Chr. Hanes, navnlig Maren, og saa til mange Flere, som jeg ikke ved at navngive.«

Først efter Laust Smedegaards død tog provst Gudme til orde, og hans bit- terhed mod »Bornholmerne« kom da skarpt frem. Gamle Laust kunne højt op i årene glæde sig ved et godt helbred, og han var virksom til det sidste, men da han var 90½ år, blev han i juni 1877 ramt af en hjerneblødning, og efter at han nogle dage havde ligget stille hen, døde han 17. juni. Da mor havde med- delt provst Gudme dette, skrev han i sit svar 23. juli: »Jeg havde nogen Tid, før jeg fik Deres Brev, hørt, at gamle Laust var død, men jeg kjendte ikke noget til hans sidste Tid, og De skal have hjertelig Tak for Deres Oplysninger. Jeg har altid holdt meget af ham, uagtet jeg vel kan sige, at der er Faa, der har voldt mig større Sorg i Livet end han; thi han stod i en saadan Stilling, da det bornholmske kom op, at dersom han ikke havde sluttet sig dertil, vilde der have været Faa, maaske slet ingen, som havde fulgt denne Vranglære. Men jeg har altid havt den Tro til gamle Laustes Ærlighed, at der maatte komme en Dag, da han ikke mere kunde sammen med den Vranglærdom. Og Gud ske Lov, det er jo netop det, som De melder, at han ikke kunde følge Bornholmerne tilsidst. Vorherre har nok givet ham en salig Opstandelse. — Fred med hans Minde. Han var en i mange Maader ualmindelig Mand og har staaet som en Kjæmpe for den gode Sag i de Dage, da det var sværere at blive tro, end det er nutil- dags«.

Man ser, at delingen i samfundet i Skjern er gået provst Gudme nær til

ALLE UNGE bør have konto i Sparekassen

Sparekassen er nemlig det billigste mellemed mel- lem sparer og låner . . . og De får eventuelt også engang brug for at låne

Byens og egnens ældste pengeinstitut

SKJERN OG OMEGNS SPAREKASSE

Telefon 207 . Kontortid: 9³⁰-11³⁰) og 13³⁰-16⁰⁰, lørdag 9³⁰-11³⁰)

hjerter efter de meget hårde ord, han bruger om Bornholmerne. I samme brev taler han også om, at det sidste besøg i Skjern har været ham en skuffelse: »Jeg vil heller ikke fordømme Dem, at det gjorde mig meget ondt, sidst jeg var i Skjern, at se, hvor Faa de var, som kom sammen; jeg troede dog, jeg havde mange flere Venner dér, hvor jeg har virket en Del Aar. Dog maa De ikke tage dette, som om jeg ikke mere vil komme til Skjern; det er ikke min Mening, men jeg vil lade gaa længere Tid, før det sker, og naar jeg da kommer, vil jeg holde en eller to Smaaforsamlinger i Skoler eller Huse.»

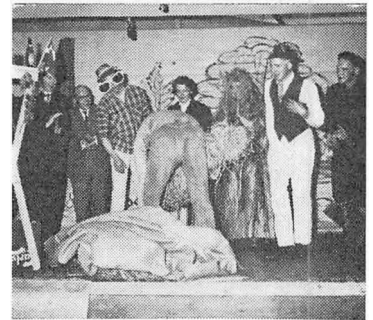
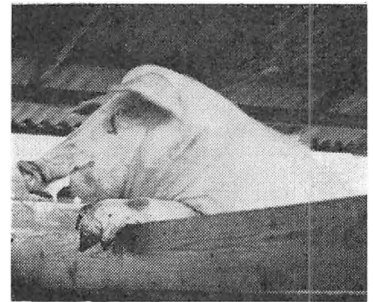
I sit embede i Ormslev-Kolt synes han også at have været meget virksom. Også uden for sognene holdt han mange møder. I et af brevene fortæller han, at han har holdt møder i Hørning, Fastrup, Galthen og Aarhus, og ingen af stederne har der været under 6 à 700 tilhørere. Det er måske på den baggrund, han har følt det så småt ved besøget i Skjern. Når der kom fremmede talere til egnen som Vilh. Beck, Børresen og andre, var han en ivrig tilhører. Også fru Marie Gudme fortæller om, hvordan der kom fremmede talere til Ormslev: »Den 19. April holdt Vilh. Beck og Pastor Blume et dejligt Missionsmøde her i Kirken, der var propfuld. Beck holdt den smukkeste Prædiken, jeg har hørt af ham, om Martha og Maria, derefter talte Blume, det var nogle dejlige Dage, som vi længe kan have godt af. Sidst i Maj vil Pastor Seidelin i Aarhus og hans Broder holde et Hedningemissionsmøde her, det har der nok ikke været holdt her i Kirken før.« — I det sidste brev, fra marts 1889, fortæller Gudme, at han har været syg og sengeliggende i længere tid, og det var grunden til, at han ikke kom til Skjern den dag, da »Forsamlingshuset« blev indviet. Han havde glædet sig til dér at se gamle venner, men det er ikke første gang i denne vinter, at han har måttet svigte et givet tilsagn. Det er jo nok missionshuset, han tænker på. Det blev bygget i 1888 og antagelig indviet i vinteren 88—89. Gudme kom sig dog. Han blev i embedet til 1905, da han var 78 år. Han døde 1911.

Laust Smedegaard blev så efter sit lange omskiftelige og begivenhedsrige liv stedt til hvile på Skjern kirkegård. Ingen ved, hvor hans grav er. Hans datter Dorthe Marie blev efter 34 års enkestand 1892 jordfæstet øst for kirkens kor, hvor også hendes søn, Jens Jespersen, fik sit hvilested 1929.

Det anførte mindeord over Laust Smedegaard slutter med et mindedig, hvoraf jeg gerne vil anføre et vers, der slutter med de 2 linier, som med en efterligning af hans gothiske skrift anførtes under det billede, som Jens Jespersen fik sin gode ven, lærer A. Edsen Johansen ved Byskolen, til at tegne efter et gammelt falmet fotografi af Laust Smedegaard.

Ej længer skal vi i dit kære Hjem
os glæde ved din hjertelige Tale.
Ej mere du for os skal bringe frem
de dybe Ord, som Hjertet kan husvale.
Ej længer vi dit Oldingøje ser
med Glans af Himlens Herlighed at tindre.
— Du er for os paa Jorden intet mer,
men hvad du var, vi evigt vil erindre.

gang de har været hjemme et ærinde. Fidusia blev en forrygende succes, der gav en fin sum til formålet: hallen. Også i andre telte blev der slidt. De tre små billeder på de næste spalter viser, at der også var dyr. — 3. Luth. Missionsforenings sommermøde med den nye højskoleforstander Johs. Christensen, Hillerød, og missionær Inger Jessen, Tanganyika, som talere. — 7. Handelsskolen slutter skoleåret med 124 elever i 8 klasser, heraf 33 i afgangsklassen, der alle bestod. — Eksternatskolen forsøger erhvervspraktik. — 13. Rejsegilde på den nye fløj ved Byskolen i Skjern. — 16. Skjoldløbet havde 62 hold, men de nye JMO-reg-

ler volder noget bryderi. — 16.—17. Den store nedkastningsøvelse blev trods den dystre baggrund også en slags folkeforlystelse, der samlede i tusindvis af tilskuere, og heldigvis forløb øvelsen uden alvorlige

uheld for mennesker. Også for fotografer var der noget at se på. — 16. DMS-udsalg i anlægget ved missionær Kaj Olsen, Taiwan, som taler. — 17. Ved Indre Missions sommermøde samme sted taler missionær Mellegaard, Sæby, og pastor Sevelsted, Holstebro. — Ved 29. Bataljons soldaterfest møder den 83-årige farmer Cris Lauritsen, Iowa, USA, op. — 20. Ca. 300 ældre på udflugt til Jelling, hvor pastor Jensen taler, og Skyttehuset, hvor dommer Ravnsholt Rasmussen fortæller egnshistorie. —

DET NYE Skjernå-løb er nu gravet i 6 km's længde

Spredte glimt om et stort projekt:

- ★ Tempo på trods oversvømmelser
- ★ 325.000 kubikmeter jord flyttet
- ★ Yderligere 4 mill. kr. synes sikret
- ★ Sådan er vinterprogrammet
- ★ Optimisme omkring jordfordelingen

..... til foråret kommer gravemaskinerne. Efter alt at dømme.

Sådan afsluttedes artiklen i Arbogen 1961, artiklen om Skjernå-projektet, som dengang alene var at finde på papir. Efterbemærkningen: »Efter alt at dømme« var velbegrundet, fordi uroen omkring projektet endnu ved juletid lod vinden blæse over åen og skabe ringe i vandet. Om end ringene blev mindre og mindre.

Lad os kaste et blik på, hvad der er sket siden. Og på de linjer, der er fastlagt for udviklingen i det kommende år. Det er nemlig ikke småting, der sker i engene syd, øst og vest for byen.

Da stormen havde lagt sig, kom vandet.

Gravemaskinerne kom i foråret — efter at stormen omkring projektet helt havde lagt sig. Siden har de arbejdet flittigt, og indtil nu er flyttet omkring 325.000 kubikmeter jord. Sagt på en anden måde, så har maskinerne nu gravet omkring 6 km af det nye Skjernå-løb ved indsats tre forskellige steder i arealet, men især øst for hovedvej 11. Fra et punkt under Damsø, ca. 700 meter øst for hovedvejsbroen, og forbi Lundenæs til Albæk er det nye løb gravet i en samlet længde af ca. 5 km, i bredde 45 meter, og hele strækningen er etapevis blevet taget i brug.

Man har altså passeret det sted, hvor Omme å løber ind i Skjernåen, og derfor blev gravemaskinerne også sat ind på reguleringen af Omme å. Foreløbig er ca. 1500 meter af Omme å, fra Skjernåen mod syd, reguleret, og arbejdet fortsættes næste år videre mod syd, omfattende en yderligere strækning af Omme å samt en del af Gundesbøl å.

Efter at stormen omkring projektet havde lagt sig, og da gravemaskinerne var i fuld gang, kom nye vanskeligheder i form af vand, der skabte betydelige oversvømmelser. Det skete i august-september og på et tidspunkt, da man ellers havde grund til at forvente gode arbejds-

muligheder. Men også disse vanskeligheder blev overvundet og arbejdet planmæssigt gennemført. Moderne maskiner, dygtige mænd — og en båd, der kunne sejle grave-mestrene ud til deres maskine — sikrede solid arbejdsrytme på trods af vandmasserne, der blev en yderligere understregning af afvandings betydning.

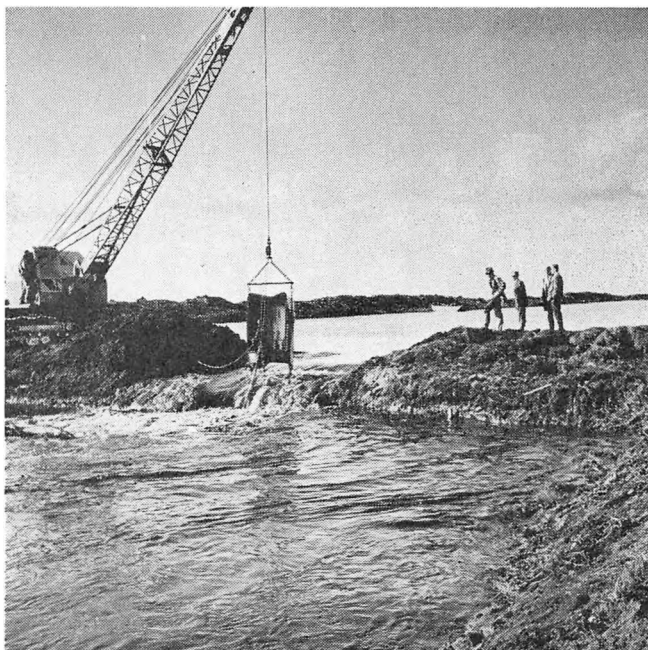
Arbejdende i vand, søle og ælte blev den ene ton jord efter den anden flyttet for at give plads for vandløbet og blive lagt på plads som dige. 325.000 kubikmeter foreløbigt eller omkring en tredjedel af projektets hele jordarbejde.

Dermed er arbejdsplanen fulgt — og man er endog ved juletid lidt foran planen.

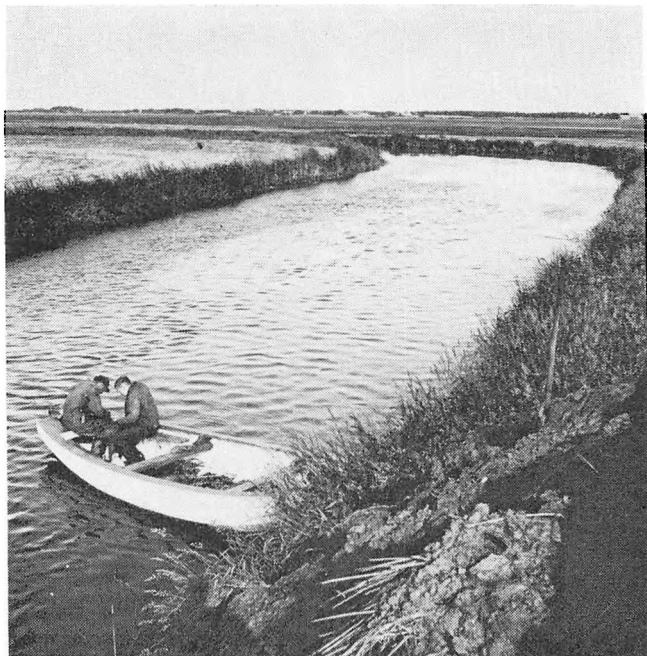
— Ubetinget tilfredshed med arbejdet i 1962, siger dir. Fr. Heick, Hedeselskabet. Det samme siger anlægsledelsen og lodsejerudvalgets formand, gdr. J. Smedegaard Mortensen.

»Udstillings-å« i Hedeby.

Som nævnt er der gravet 5 km af det nye å-løb øst for hovedvej 11. Endvidere er gravet ca. 1 km vest for hovedvejen, men på to steder.

Hver gang en ny strækning af det nye vandløb skal tages i brug, er der spændende øjeblikke. Her æder gravemaskinen sig gennem dæmningen mellem det bagved liggende gamle å-løb — med højere vandspejl — og det nye løb, og millioner af liter vand strømmer ind i det nye løb.

Medens den gamle Skjern å endnu snor sig mod vest, larmer maskiner sig mod øst i lige linjer.

Herover et kig ind over det nye Skjernå-løb syd for Lundencæs.

Dels drejer det sig om 6—700 meter ved Provstgård i Stauning, dels om ca. 300 meter ved Hedeby. Her er nærmest tale om et stykke »Udstillings-å«. De 300 meter er gravet allerførst og netop for at vise, hvorledes å-løbet skal være fra Kodbøl og ud til fjorden.

Endvidere er i sommerens og efterårets løb gravet 1,5 km af Ganer å's afvandingskanal, og man har gennemført det omfattende og vanskelige jordarbejde i forbindelse med Ganer å's underføring under Skjernå til den

sydligere parallelkanal mellem Hedeby og Skjern Birk. Og syd for Oldagergård er en maskine netop gået i gang med at grave det nye å-løb i forbindelse med »Program vinter«, der skal omtales senere.

Andre detailprojekter, gennemført i sommerens og efterårrets løb, er nedlægningen af rørledninger ved Damsø, og nedlægningen syd for Albæk af jernbetonrør i dimension 1,45 meter. Rørene her er lagt ned under Skjern å og får til opgave at føre vandet fra nordlige parallelkanal under Skjernå-løbet ned til den sydlige kanal, hvilket kræver, at vandet også føres under Omme å ved hjælp af vældige jernbetonrør.

De hidtil nævnte arbejder er, hvad entreprenørfirmaets folk og maskiner har gennemført hidtil — og i et tempo, som alle parter er tilfreds med.

Til Borris næste sommer.

Vinteren skulle ikke på nogen måde kunne standse arbejdet eller drille nævneværdigt. Entreprenørfirmaets »Program vinter« vil sikre, at mænd og maskiner kan arbejde videre, omend det kan blive en både vanskelig og kold omgang. Omkring det sted i Hedeby, hvor »Udstillings-åen« er gravet, har ingeniører i sommer skabt en såkaldt »fangedæmning« — kort fortalt en dæmning, der skal sikre mod overvømmelser for et stort areal, uanset hvor megen sne eller vand der kommer. Denne dæmning skal holde en strækning på 2 km arbejdsklar, og her skal fire gravemaskiner sættes ind i vintermånederne for at grave yderligere 2 km af det nye vandløb. Det skulle i vinter blive til flytning af ca. 170.000 kubikmeter jord.

Når foråret kommer, spredes maskinerne atter. Een fortsætter vest for hovedvejen, en anden skal arbejde ved Omme å og Gundesbøl å, og to maskiner går i gang med at grave den sidste strækning fra Kodbøl til Borris. Eller omvendt. Formentlig begynder maskinerne i Borris og arbejder sig mod vest. Det vil gå hurtigere med denne strækning end med den allerede gravede, fordi bundbredden her kun skal være 30 meter mod 45 meter mod vest. Det bredere vandløb her skyldes de vandmasser, som Omme å afleverer til Skjernåen til besørgelse ud i fjorden.

Således er programmet for vinteren, foråret og sommeren 1963.

Fremsynet løsning for vejene.

Der kan være grund til at nævne, at vejspørgsmålet i engene vest for hovedvejen synes at have fundet en udmærket løsning. I stedet for de skitserede veje, hvis bredde ikke var tilstrækkelig til senere optagelse på regulativ med deraf følgende vejfondstilskud, er det lykkedes ved samarbejde mellem kommunalbestyrelserne i Skjern, Lønborg og Stauning at finde et grundlag, efter hvilket vejene gøres bredere. Derved sikres en holdbar løsning med rimelig økonomi for alle parter.

I korthed kan nævnes, at forslaget omfatter en vej fra Lønborg kirke, over Amholm bro, ud over engene til Hedeby og via bro her over åen med videre forbindelse til Skjern. Fra Stauning kommer ligeledes en vej nord for å-løbet og med indfald ved broen, hvor vejen fra Lønborg føres over.

Der er grund til at komplimentere de tre kommunalbestyrelser for den fremsynethed, forslaget er udtryk for.

Arbejdet sikret i 1963—64.

En anden glædelig oplysning drejer sig om de bevilgende myndigheders forståelse af de særlige forhold omkring denne landvinding. Af de 12,5 mill. kr., der foreslås afsat til landvinding på finansloven 1963—64, viser den interne fordeling, at de ca. 4 mill. kr. tænkes bevilget til det fortsatte arbejde med Skjernå-projektet. Det er et lidt mindre beløb end skitseret — og ønsket — men i betragtning af regeringens flittige brug af sparekniven er det dog et såre tilfredsstillende beløb, der sikrer arbejdets fortsættelse uden nævneværdigt afbræk. Det er givet, at regering og bevilgende myndigheder har forståelsen af, at en særlig hård nedskæring vil betyde meget øgede udgifter senere, fordi der er tale om et projekt af usædvanlige dimensioner. En nedskæring i et omfang, så arbejdet ville blive forsinket over længere tid, ville vælte entreprisen — og kræve kompenstationstillæg til entreprenørfirmaet, der naturligvis har givet sit tilbud ud fra den mest rationelle og kontinuerlige udnyttelse af mandskab og dyre maskiner.

Kæmpemæssigt puslespil.

Til slut skal lige nævnes, at nordens største jordfordeling, der er nøje kædet sammen med landvindingen, skrider planmæssig frem. Sekretær, cand. jur. Jørgen Larsen har forhandlet med så godt som alle 850 lodsejere, men endnu forestår et vældigt og årelangt arbejde. De 850 lodsejere vil blive til ca. 700, når planen er færdig, og i

Oversvømmelser i august bevirkede, at entreprenørfirmaet måtte bruge både til transport af gravemestre ud til maskinerne. Her er ingeniør Rohde, der er daglig leder af landvindingen, ved at gøre klar til sejlads på den.

stedet for knap 3000 lodder bliver der omkring 700. Til gengæld vil der være skabt mulighed for rationel udnyttelse af arealerne. Hidtil har jordfordelingen opkøbt ca. 350 tdr. land, men skal bruge ca. 500 tdr. land til erstatningsjord til de landmænd, hvis areal eksproprieres til veje, kanaler m. v. De 500 tdr. land ventes nået. Priserne har ligget på fra 330 til 1300 kr. pr. tdr. land, og fra alle sider, siger sekretær Jørgen Larsen, er der vist jordfordelingen positiv interesse, så der synes at være gode muligheder for, at det kæmpe-puslespil, som en sådan jordfordeling er, en dag skal gå op.

Axel Søndergaard.

Fotos: A. Søndergaard.

... OG PENGENE SÆTTER VI I

21. De seks Skjern-studenter fra VGT kører i charabanc med Anders Kjærgaard på kuskesædet og danser omkring »Høstmanden«. — 22. Skoleafslutning på hotellet med festlig afsked med 106 elever, fakkeltog gennem byen og báltale i skolegården ved pastor Arnbjerg, Hanning. — 24. Med barnedåb genåbner biskop Dons Christensen Skjern skønne kirke efter 11 måneders gennemgribende restaurering. — 26. Tredie afdeling af industrigården — med møbellager og ordrer til Amerika — indvies.

Juli: 6.—16. Fra Skjern er 25 væbnere i Marselisborglejren. En af Skjern FDF's »gamle« drenge, læge Axel E. Frandsen, Aarhus, deltager i landslejrens lægestab. Skjern-holdet ledes af E. Christiansen, Staal Knudsen og Knud Nielsen. — 16. Den første dæmning lukker det gamle Skjernå-

løb, og vandet ledes gennem den nye kanal i engene ved Lundenæs, og kanalen fortsætter syd for åen ud efter Borris. — Campingpladsen og vandrerhjemmet med den skønne beliggenhed ved Skjernåen har hidtil haft få turister på grund af manglende sommervarme. — 18.—27. 75 Skjernpiger i landslejr. Med enestående sikkerhed foregik ind- og udmarch til paraden, men det tog tid, og i 3—4 timer var spejderne i ilden. Men solen var venlig, og først ved 18,30-tiden kom regnen. Skjern-lejren lå til venstre for hovedindgangen i »Knobstrup« i nærheden af »Vandkunsten«, der er en speciel idyl med springvand. — 28. Ca. 30 mill. liter vand lukkes ind i en 600 m lang, 50 m bred og 2 m dyb afvandingskanal; i løbet af 30 min. er det 30.000 kbm. store vandløb fyldt. — En laks pr. mand pr. dag i Skjernåen i denne tid, men der

FDF'ernes festlige portal på Marselisborglejren.

M. CHRISTENSEN & SØN

Skjern . Telefon 184 og 280

MARTIN JENSEN

Tlf. 139

Cykler og knallerter

Livsforsikring A/S

UTRECHT

Alle arter livs- og
pensionsforsikring

Indhent venligst tilbud

K. KONGE

Skjern, tlf. 48

Oplev et par dejlige timer —

GÅ I BIOGRAFEN

Den billigste fornøjelse i det
helt store format

PALÆ BIO

Skjern - Tlf. 301

HOTEL

» SKJERN «

Tlf. 39

bliver færre år efter år, siger lystfiskerforeningens formand bødkerm. C. Christensen.

August: 6. Tømrer Arne Vestergaard har sammen med kone og tre raske drenge bygget eget hus på 2 mdr. — Erik Lunds Skjernå-projekt er udkommet i bogform. — 14. De nye 1. klasser tager mod 48 elever på Byskolen og 45 på Kirkeskolen, og de to skoler har dermed i alt 970 elever, og begge skoler får deltidsundervisning for de tre første årgange. — 15. Skjernåens anlægsledelse på sejltur ad åen til Lundenæs. — 16. Rejsegilde på svineforsøgsstationen Vest i Marup. — 23. Skjernåskolen befinder sig godt i lejrskole på Holmsborg ude på klitten. — Farvehandler Lind har succes med sine billeder efter skabeloner på masonitplader. — 25. Omkring 100 kørere starter Vredesteinløbet, som Skjern Motorsport arrangerer. — Tre mænd forlader museet efter 33 år i bestyrelsen: Redaktør Stobbe, fotograf Graversen og boghandler J. Jacobsen. — Lærerpæret Hyldkrog, Skjern, har succes med ideen med nordisk højskole i den lille landsby Ravello syd for Napoli. — 26. KFUK-spejdernes 20-års dag blev en smuk fest med førerkomsammen under hyggelige former og aftenunderholdning for forældre og venner. De grønne piger klarede deres store program med stor succes, og »publikum« fik en virkelig fornøjelig aften.

September: 6. Bethaniagades skole i Herning, der er førende med 8., 9. og 10. skoleår, besøger Byskolen i Skjern og deler deres erfaringer med kolleger. — Byfestens overskud er opgjort til 21.000 kr., og dermed er indsamlingen til friluftsbad og svømmehal på 145.000 kr. — Skakklubben har prøvekørt nyt turneringssystem og øget medlemstallet. — Vandrerhjemmet har haft mange udlændinge i sommer, deraf 5 New Zeelands-piger på vej jorden rundt i bil. — FDF har fået 3000 ha typisk norsk areal med søer, elve, fjelde og skov til rådighed for næste års sommerlejr. — 13. Kirkeskolen har rejsegilde på den nye fløj. — 15. Så blev der lukket for gassen! Kun een

Hvem søren er det?

Ved byrådsvalget var brikkerne stillet op på en speciel måde, som vælgerne fulgte med stor interesse. På valgdagen ved fastelavnstide afgjorde de sagen, men til det sidste var man ikke så lidt optaget af, hvilke figurer, der ville komme ud af »tønden«.

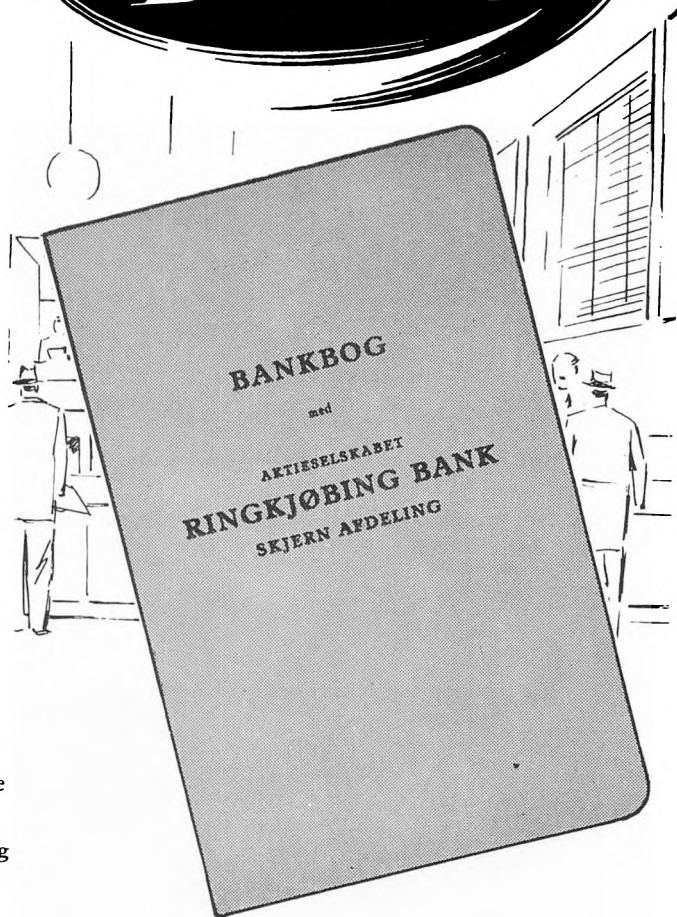
forbruger er der nu tilbage på Skjern Gasværk, og det er bestyrer Beck selv. — 17. KFUM & K's Fritidsklub har ved åbningen fået et nyt indslag med glasmosaik og emaljesmykker samt med underholdningsarrangementer. — Henvend 500 til skolekommissionernes stævne, hvor seminarirektor Brix taler om »At være lærer før og nu«.

KFUK-spejderne til jubilæum.

En Bog De bør eje

Sæt
pengene
ind på
bankbog
i

AKTIESELSKABET

RINGKJØBING BANK

SKJERN AFDELING

Kontortid: 9,30—11,30 og 13,30—16 . Telf. 600 . Postgiro 39622

DERES bank — stedet, hvor land og by mødes

og skoledirektør Munk Poulsen indleder forhandling om »Skolekommission og forældre«. — 16. Evg. luth. Missionsforenings efterårsmøde med taler af red. Bergmann og prædikant Titus Sven Svendsen, Kristiansstad, kollekt 3700 kr. — 22. I denne uge har raske Skjern-spejdere samlet ind til U-landshjælpen. — 23. Høstoffret i Skjern kirke med senere indkommet bliver på 7975 kr. — 25. Fjernvarmecentralen har 602 forbrugere, generalf. bemyndiger bestyrelsen til at købe grunde til to nye centraler. — 27. Lejerbo gennemfører som det første i Skjern et større byggeprojekt som montagebyggeri. — 30. Smedeforbundets Skjern-afd. afslutter 160 timers svejsekursus med 20 svende.

Oktober: Den komm. ungdomsskole starter med 40 elever, overvejende unge piger, til husgerning. — Kommunen låner næsten 4 mill. kr. til udbygning af byens skoler og elværket. — 10. Landsskoleescenen viser Jeppe på Bjerget for ca. 1000 skoleelever fra Skjern—Tarm-egnen. — 12. I Byskolens sangsal sang Skjern Pigekor og 2 tredieklassemænd »Stork, Stork Langeben« ved optagelse af filmen om Skjern og storkene for statsbanernes filmstjeneste. — 17. Kirkeligt Samfund kan ved generalf. melde om medlemsfremgang og stigende mødeaktivitet. — 21. God kirkemusikafte med organist Kaspersen og de kristelige kor fra Brande, Esbjerg, Grindsted, Hejnsvig og Skjern ledet af organist Per Günther, Esbjerg. — Røde Kors-ugen giver 5862 kr. — 23. Omkr. 40 tunghøre i kirken til vejledning i brug af højtaleranlægget, som en anonym giver har skænket 7.000 kr. til. Med det nyeste apparatur i kirken opfanger alm. høreapparater impulser fra antenner i gulvet, og kirken udlåner stangtelefoner til dem, der ingen apparater har. — 24. To hold à 8 busser med 825 deltagere følger brugsforeningens gratis tur (og kaffe) til FDB's nye centrallager i Holstebro. — 25. Pastor Judson Gla, Boys Brigade-sekr. i Nigeria, taler ved et møde for FDF og KFUK-spejderne og derefter ved et offentligt møde. — Jordkøb i Skjernenge i forbindelse med afvandingen afslører fund af oldtidsbåd af udhulet egestamme. — 31. Skønt svært at tale psykologi og at være tilhører, var der dog mange til cand. psyk. Helge Epløvs foredrag om »Menneskelige problemer på arbejdspladsen«.

November: 12. Trængsel i Palæ Biografen til »Forældrefælden«, da 140 tvillinger var gratis med. — 13. Østergade takker i byrådet for endnu engang at få lov at beholde guirlanderne til julebelysningen. — 19. Ca. 175 tilhørere til prof. Lindhardts, domprovst Højrupps og domprovst Aastrups foredrag ved det grundtvigske efterårsmødes første dag. — 20. Endnu flere hørte højskoleforstander Uffe Grosen og biskop Dons Christensen på mødets sidste dag. — Til jordfordelingen i Skjern-enge er efter forhandling med 700 lodsejere hidtil opkøbt 350 tdr. land, og Skjern-Stauning-Lønborg er enedes om veje, der senere er refusionsberettigede. — 25. Borgmesteren byder venstre velkommen til årsmøde i Skjern, hvor folketingsmændene Knud Raunkjær og Viggo Hauch taler. — 300 til møde for hørehæmmede. — 26. En 55 ton, 4,5 m høj gravemaskine med sin 25 m lange arm »spadserer« landeveis fra Albæk til Hedeby. — Røde Kors sender 58 sække tøj til Algeriet, skolen og andre har syet »djel-labaheer«.

KARL FJORD

CYKLE- OG TRÆHANDEL

Telefon 65

HUGO HOLMSTOEL & CO.

Jern- og
Stålforretning
Skjern
Telefon 1 og 601

Byens folk
køber fineste
MEJERIPRODUKTER
fra

SKJERN MEJERI

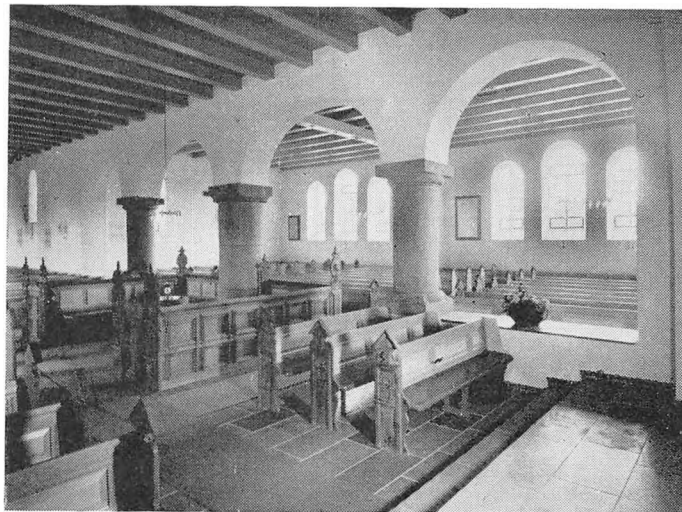
TELEFON 30

Skjern Korn- og Foderstofforretning

Telefon 201

Chr. Veilegaard
ISENKRAM OG Udstyrsforretning
TELF. 93 SKJERN

Skjern kirke i ny skikkelse

ANLEDNINGEN til restaurering skyldes, at kirkens gamle varmeanlæg i 1959 var stærkt nedslidt og i en så dårlig stand, at det måtte udskiftes, hvilket foranledigede, at menighedsrådet fandt det naturligt og praktisk samtidig at foretage en egentlig restaurering af hele kirkens indre herunder det historiske inventar.

Restaureringsforslaget fik kirkeministeriets godkendelse i maj 1961. Håndværkerne kunne imidlertid ikke påbegynde arbejdet før august 1961, og restaureringen afsluttedes i juni 1962, hvor kirken blev taget i brug ved en festgudstjeneste den 24. juni 1962.

Restaureringen har omfattet følgende arbejder:

Kirken har fået et nyt varmtvandsanlæg med tilslutning til Skjern fjernvarmeværk. Kirkerummet opvarmes dels fra rørslanger, som er indstøbt i gulvet, og dels fra enkelte radiatorer langs ydervægge.

Arbejdet var meget omfattende, idet der blev lagt et nyt højisoleret gulv og alle gulvflader dækket med ølandsten. Mod forventning bragte afgravning for det nye gulv ingen historiske fund, idet afgravningen bestod af gamle varmekanaler, kalk- og stenbrokker samt fyld, som overalt var endevendt i forbindelse med den store restaurering og udvidelse af Skjern kirke i 1915.

Kirkens historiske inventar har fået en grundig istandsættelse, og det har omfattet afrensning og konservering af de smukke egetræsgavle, som før restaureringen var malet med mørk brun maling, de fremtræder nu med det gamle egetræs naturpatina. I forbindelse hermed er der fundet en smukt udskåret gl. gavl, som nu er tilpasset en mindre bæk, som har fået sin plads i koret.

Det gamle krucifiks er rensat og konserveret og har nu sin plads i sideskibet, hvor også præstetavler og »pesttavler« er ophængt, dette har altsammen været medvirkende til at »lette« kirkens hovedskib. Der er kommet nye hvidmalede nummertavler, og de gamle tal er bruneret. Koret er udvidet med 1 m for at give bedre plads for altergæster. De øverste bænke er fjernet for at skaffe frit udsyn til kor og luft omkring prædikestol. Kirkebelysningen er fornyet med nye kroner og lampetter efter mangleblusprincippet, som giver et varmt skær svarende til naturligt levende lys. En anonym giver har skænket et meget effektivt tunghøreanlæg. »Kirkeskibet« er malet og ophængt over nordre bænkerække i hovedskib. I våbenhus mod syd er indrettet vindfang og toilet samt dåbsværelse med puslebord og ventestole. Til brug i kirken og våbenhus er anskaffet et antal løse egetræsstole, som står fint til de gamle egetræsgavle.

Ingeniørarbejdet er projekteret af civilingeniør R. Christiansen, Herning. Historisk inventar er restaureret af kirkemaler N. Kristiansen, Silkeborg.

Håndværksarbejdet er udført af følgende lokale håndværksmestre: Murerm. Harry Buusmann, snedkerm. K. M. Dideriksen, A. Sørensens maskinforretning, malerm. Nørgaard Nielsen m. fl., møbler: Madsen & Hjorth, el-installatør Bonde & Co., Fogh & Mørup A/S, Kbh., glarmester E. Federau, stenhugger N. C. Vendelbjerg, Martin Billechou, Esbjerg, tunghøreanlæg: fa. Bang & Olufsen.

Der har under hele restaureringsperioden været et forbilledligt godt samarbejde såvel mellem håndværkerne indbyrdes som med det af menighedsrådet nedsatte byggeudvalg, hvorfor det har været en personlig stor glæde at få lov til at medvirke ved kirkens restaurering.

Søren Jensen, kirkens arkitekt.

EN *besynderlig* TING

VED

MANDEN PÅ BROEN

ET BYRAD er aldrig så godt, som det kunne være. Og burde være. Ikke det sidende ihvertfald. Det var det sidste byråd heller ikke, eller det næstsidste. Ikke mens det sad. I dag kan enhver naturligvis se, at det var alle tiders kloge råd, men ikke den gang.

Og her gik vi allesammen sådan og håbede, ikke sandt, håbede på, at nu fik vi da nok et byråd, der kunne sige spar-es til alle tidligere. Og hvad blev så resultatet? At man efter en masse snak og skrivelser og stemmeafgivning fik et byråd, der — akkurat som regeringen og FN og den øverste Sovjet — ikke kan klare tingene halvt så godt som hvilke som helst 11 af os andre, der selvfølgelig ikke blev stemt ind. Bare fordi vi var beskedne og gik og sagde nej — og fik det sagt en gang for meget, så vi ikke kom på listen.

* * *

Det er nu en besynderlig ting, lige til at blive tungsindig over, dette at folk altid vælger de forkerte i stedet for os andre, der kan det hele meget bedre. Sandt at sige, så er det dog en lidt besynderlig måde at udnytte den frie stemmeret på, og det er da også en smule synd for byen. Ansvarfølelse har vi da heldigvis, og når man for alvor går op i byens trivsel — og naboens anliggender — og præcist ved, hvordan tingene for by og nabo skal ordnes, så kan det nok falde os andre 5717 lidt hårdt for brystet, at man absolut skulle styrte ligt ud i at vælge netop de 11, der ikke er nær så kloge på kommunale anliggender som alle vi andre.

Det er dog sådan noget, man let går hen og bliver tungsindig over.

* * *

MEN NU er det altså sket — og vi må se med humøret og skjorten i behold at slæbe os igennem perioden indtil næste valg dag. Slæbe og ase og pukle og slide for at tjene penge til de skatter, som byrådet vil formåle væk gennem store og dyre projekter og eksplosion af initiativ både her og der og allevegne, som om det bare gjaldt om at bruge væk og opføre os, som var vi et velhavende samfund i en storby — og ikke i en lille købstad.

Slæbe og ase og slide og pukle os igennem en periode, hvor der såmænd heller ingenting vil ske, fordi byrådet absolut vil spare og ikke foretage sig noget som helst, ikke vise mindste initiativ hverken her eller der eller nogensteder, ikke på mindste måde vil prøve at vise flaget som en købstad, der dog nok skulle kunne tillade sig en del.

Ja, men enhver må da kunne se, at det er lige til at blive tungsindig over, ikke sandt?

* * *

EKSEMPLER — jævel, men se så bare på skolebyggeriet. Nu flottes man sig med at bygge skole to steder på samme tid. Det er nok billigt byggeri — lige op og ned, så man sku' tro, at arkitekt Kjær i Ølgod kun ejer een eneste lineal, men det burde være meget billigere. Og man havde vel heller ikke behøvet at bygge to steder på een gang. Og så disse grimme kasser. Det er da os skatteydere, der skal betale.

Hvorfor i alverden bygger man ikke to helt nye skoler — river de gamle ned og bygger skoler i pavillon-stil ude i et grønt område og så sætte et par skolebusser ind? Det er dog os skatteydere, der skal betale, og så kan vi vel også forlange, at man gør tingene rigtigt. Det er da klart, det bliver dyrere, men to ting må man da med fuld ret kunne forlange af de folk, der på demokratisk vis — og af fri vilje — lader sig vælge ind i bystyret.

1. At de ikke bare tænker på at spinke og spare.
2. At de holder skatteprocenten nede. Der må være sammenhæng i tingene, for hvor i alverden er man ellers henne? Noget må man da kunne forlange, ellers er det jo lige til at blive tungsindig over.

* * *

DET skal såmænd nok vise sig — ja, man kan faktisk forudsige det med 100 pct. sikkerhed — at heller ikke det nuværende by-

råd vil evne at løse den absolut vigtigste opgave: At gøre alle tilfredse.

Det var noget andet i gamle dage, den gang man måtte nøjes med et sogneråd på kun ni medlemmer. Ni kan ikke gøre alle tilfreds (men det gjorde de skam, tænk bare tilbage på den tid) — men ellers, det er mange, og så mange, at med lidt god vilje skulle alle interesser kunne plejes, blot byrådets enkelte medlemmer vil tage deres opgave alvorlig og hjælpe hinanden.

Men se, om de nu kan blive enige om hver gang allesammen at stemme for ethvert forslag? Skønt ingen har vel mod til at påstå, at nogen af medlemmerne fremsætter forkerte forslag? Ja, men så kommer byrådet jo ingen vegne, og på den måde opnår rådet aldeles ikke at gøre alle tilpas. Og vi er vel alle ligestillede borgere, ikke sandt? Har vi måske ikke netop afgivet vor stemme på den eller den i klippefast tro på, at den pågældende ville handle fornuftigt (have samme mening som én selv), og når hver enkelt har denne fornuftige indstilling og har stemt efter den, så er det hele jo så enkelt som dertil. Hvert byrådsmedlem skal blot træffe fornuftige dispositioner — og fornuftige dispositioner bør nyde fuld støtte fra alle ellers — og dermed bliver alle tilfreds.

Det er jo lige til at blive tungsindig over, hvis to folkevalgte kvinder og ni folkevalgte mænd ikke kan finde ud af det.

* * *

MEN SE om de kan. Tænk blot på anlæget. Her kommer Strandbygaard med et velmodteret og rimeligt forslag om at anlægge en sti tværs gennem anlæget fra Anlægsvej til Fredensgade. Selvfølgelig har man da en sti i anlæget, indtil flere stier endda, og egentlig er der heller aldrig trængsel på dem, men Strandbygaards forslag drejer sig jo også kun om en såre beskedne lille sti på kun fire meters bredde.

At Frands Berg Jakobsen straks siger nej til anskaffelsen af en så beskedne sti — som man ydermere egentlig ikke har brug for — det er ialtfald en underlig tankegang.

Det er bestemt ikke en sådan indstilling, der bryder nye veje.

Man ku' til nød have forstået Fr. Berg Jakobsens indstilling, hvis Strandbygaard var kommet med et forslag om en bred sti, f. eks. en sti på 4½ meter. Nu si'r nok een og anden, at Strandbygaard har anlæg for altid at se stort på tingene. Den slags burde naturligvis være kraftigt tilbagevist med ovennævnte forslag: Fire meter, det er da sandelig en smal vej, ikke sandt?

* * *

OG sådan ku' man blive ved længe, men det var jo lige til at blive tungsindig over. Det er mere end hårdt nok for os 5718 (vi er blevet en mere siden første afsnit blev skrevet), der ikke kom i byrådet, at skulle holde humøret og dampen oppe under et byråd, der allerede klart har bevist, at det ikke er til sinds at rette sig efter ethvert godt råd, det får.

Og dette skønt borgmesteren er gået i spidsen ved, siden revyen, altid at bruge manuskript, når han taler. Og så er det jo egentlig heller ikke godt, for hvem skal måske betale papiret? Og den forøgede administration? Det skal såmænd skatteyderne — og så skal de ydermere høre på, hvad borgmesteren har skrevet ned på papiret.

Nej — let er det sandelig ikke, men byrådet har dog eet lyspunkt at se frem til: Efter byrådsvalget i 1966 vil det have været et godt byråd — et dygtigt og fremsynet byråd — — minus naturligvis de medlemmer, der eventuelt til den tid lader sig genvælge.

E. LUND JENSEN

SKOLEGADES

BAGERI

Telefon 43

JOHS. BEITER

SLAGTER-

FORRETNING

Tlf. 63

Forsikringsselskabet

SKJOLD

Inspektør

K. KONGE

Engtoften

Telefon 48

Medlem af Rateksa og

Philips servicering

HARRY TROELSEN

SKJERN

Telefon 313

SPAR PENGE

Bliv medlem af

SKJERN BRUGSFORENING

TELEFON 800

Banegårds- kiosken

S. KNUDSEN

Telefon 389

ALT TIL JAGT OG FISKERI

Bøssemager KORSHOLM

Telefon 283

MARTIN N. BONDE & CO.

Statsautoriseret

installatør

Telefon 82

SKOUBY HOLM

★ Førsteklasses kød

og flæsk

★ Hjemmelavet pålæg

TELEFON 78

Officielt

BYRADET

Venstre: Bankbestyrer Stie Hansen, bogtrykker E. Strandbygaard, grosserer K. Fabricius Poulsen, repræsentant Peder Henriksen, lærerinde frk. Margrethe Have. — Landbolisten: Gdr. Kousgaard Christensen. Socialdemokratiet: Overassistent Aksel Iversen, tømrerm. Frands Berg Jacobsen, arbejdsmand Richardt Poulsen, forretningsfører Christian Kokkendorf.

Konservative: Fru stadsskoleinspektør Ida Kristensen.

SKOLEKOMMISSIONEN

Valgt af byrådet: Borgmester Stie Hansen, bogtrykker E. Strandbygaard (næstformand), gdr. Kousgaard Christensen, cyklehandler Karl Fjord (formand), overassistent Aksel Iversen, tømrermester Fr. B. Jacobsen.

Valgt af forældrekrædsen: Købmand E. Ansbjerg Larsen, fru Else Nielsen, gdr. Jens Peder Storgaard, gdr. Søren v. Jensen, gdr. Bækgaard Ostersen.

LIGNINGSKOMMISSIONEN

Gross. K. Fabricius Poulsen (stedefortr. gross. Ejla A. Christensen), skoleinsp. A. Søndergaard (mejeribest. A. Grønbæk), gdr. Viggo Poulsen (gdr. Jens P. Storgaard), slagterm. Johs. Beiter (snedkerm. Ove Holdgaard), malerm. E. Federau (tricotageh. Johs. Holm), arb. Richard Poulsen (maskinarb. Alfr. Nielsen), kedelpasser Aage Hedegaard (snedkersv. Viggo Brølling).

UNGDOMSNÆVNET

Valgt af byrådet: Lærerinde frk. Margrethe Have og overass. Aksel Iversen. Fælleslærerrådet: Førstelærer D. David- sen.

Ungdomsforeningerne: Gdr. Niels Holt Sørensen og lærer E. Christiansen.

Oplysningsorganisationerne: Malerm. E. Federau, tømrer Fr. Andersen, fru Marie Jepsen, Marup.

UNGDOMSSKOLEUDVALGET

Førstelærer D. Davidsen, overass. Aksel Iversen og tømrer Fr. Andersen samt for arbejdsgiverne: tømrerm. Knud Johnsen og for Dansk Arbejdsmands- og specialarbejderforbund: Chauffør Chr. Aakjær.

NYE FORMÆND

Byrådet: Bankbestyrer Stie Hansen, borgmester. 1. viceborgmester: Bogtrykker E. Strandbygaard. 2. viceborgmester: Tømrermester Frands Berg Jacobsen.

Ungdomsnævn og ungdomsskoleudvalg: Førstelærer D. Davidsen, Marup.

Skjern ungdomsforening: Kontorass. Bent Nielsen, Bredgade 116.

Skjern Museum: Malerm. E. Federau, Østergade 11.

Skjern Billard-klub: Farvem. Hans Mathiasen, Østre Allé 6.

De uafhængiges Vælgerforening: Inspektør K. Konge, Engtoften 17.

Venstres Ungdom, Skjern-kredsen: Konsulent Tage Enevoldsen, Tarm.

2. Hovedkreds Gymnastikforening: Chr. Bjerregaard, Stauning.

KFUM & K, Skjern-kredsen: Gdr. Ebbe Rahbæk, Foersom, Tarm.

KFUM & K, Skjernkredsen (idrætten): Lærer Aage Andersen, Ørnhøj.

Skjern KFUM: Gdr. Mads Rahbæk, Albæk Møllegaard.

Skjern KFUK: Frk. Mette Kousgaard, De gamles Hjem.

Markedage

GULDBRYLLUP

Maj: 10. Fhv. gdr. Jeppe Kjær og hustru, Nykjær. — 14. Fhv. gdr. Hansen Høj og hustru, Pileallé.

Oktober: 29. Fhv. gdr. Niels Gammeljord og hustru, Storegade.

SØLVBRYLLUP

December 1961: 1. Gdr. Emil Clausen og hustru, Vestervang.

Januar 1962: 1. Købm. Oscar Guldberg Madsen og hustru, Jernbanegade. — 29. Bager Sigurd Kjelstrup og hustru, Kongevej.

April: 23. grosserer Fabricius Poulsen og hustru, Storegade. — 24. Stadsskoleinsp. K. Kristensen og hustru, Bredgade. — 24. Snedkerm. Søren Lunde og hustru, Lundevej.

Maj: 15. Opsynsmand Johs. Jensen og hustru, Nylandsvej. — 19. Slagterm. Skouby Holm og hustru, Søndergade.

Juni: 20. Forretningsf. Arne Risvig og hustru, Chr. Hansensvej. — 27. malerm. N. E. Nørgaard Nielsen og hustru, Bredgade.

Juli: 30. Læge J. N. Fynboe og hustru, Østergade.

Oktober: 3. Bogtrykker E. Strandbygaard og hustru, Skolegade. — 10. Husmand Gustav Johnsen og hustru, Albæk. — 22. Lagereksp. S. P. Jacobsen og hustru, Nylandsvej.

November: 9. Gdr. Søren Larsen og hustru, Engsig. — 24. Gasværksarb. Arnum Jørgensen og hustru, Klostervej.

BRYLLUP

December 1961: 9. Husass. Lilly Egeris Iversen, d. af husm. Erik I., Marup, og gdr. Martin Andersen, Tøstrup, Aadum. — 16. Økonomaass. Bente Petersen, Silkeborg, og bankass. Jens Herborg Olesen, s. af maskinarb. C. G. O., Pileallé. — 16. Syerske Lis Pedersen, d. af vulkanisør P. Holstebrovej, og elektriker Svend Sørensen, Skjern. — 16. Radioforh. Jens P. Skræddergaard, Østergade, og modeh. Nina Christensen, Engtoften. — 17. Husass. Lis Emilie Christensen, Hoven, og smedev. Frank Mosegaard Andersen, Engsiggade. — 26. Syerske Irma Katrine Brørup Hansen, Albæk, og slagtersv. Karl Robert Feldskou, Tarm. — 27. Lærerinde Else Mortensen, d. af gdr. Chr. M., Ganer, og lærer Erling Johansen, Skodborg.

Januar 1962: 3. Herdis Hansen, d. af produkt. Mikkel Hansen, Østergade, og overass. Jens Peter Jensen, amtskontoret, Randers. — 6. Servitricer Tove Andersen, Horne, og slagteri- og Gunnar Grimstrup, Bredgade. — 6. Kontorass. Birthe Hansen, plejedatter af vognm. Agerbo Jensen, Østergade, og salgsass. Henning Bechmann, København. — 27. Elin Olsson, København, og

kontorass. Kurt Lerche Mikkelsen, s. af overpostbud M., Fredensgade.

Februar: 17. Syerske Signe Marie Kristensen, Hesselvig, og lagereksp. Curt Jensen, s. af repr. L. M. J., Brinkvej.

Marts: 4. Eva Steensgaard Sørensen, Stau-ning, og slagteriarb. Svend Andersen, Skjern. — 17. Henny Høgfældt, d. af mink-avler Viggo H., Skjern, og gdr. Egon Riis-
kjær Kristensen, Lundenæs. — 22. Husass. Inger Marie Thygesen, Adum, og gdr. Børge Jespersen, Marup.

April: 1. Sygepl. Karen Guldager, Tarm, og eksp. Henry Olesen, Skjern. — 14. Eksp. Jytte Oxland og møbelfabr. Osvald Bank Larsen, Skjern. — 14. Jenny Degnbøel og Harald Lund, Skjern. — 14. Adjunkt Aase Nielsen, d. af pianist Aage N., Skjern, og ingeniør Johannes Pedersen (Hellevad). — 15. Sekretær Rita Jørgensen, d. af gasværksarb. Arnum J., Klostervej, og arkitekt Hans Kofod-Jensen, s. af advokat K.-J., Østergade. — 20. Lis Holm, d. af trikotageh. Johs. H., Parkallé, og Jon Jensen (Ringkø-
bing). — 20. Gudrun Sloth, Ydby, og mek. Arne Nielsen, s. af autooph. Charles N., Vestergade. — Elly Madsen, Vejlen, Skjern, og Kaj Hoff, Aabenraa.

Maj: 13. Eksp. Jane Grot, Bagsværd, og tapetserer Vagn Aage Eriksen, s. af vej-
m. Chr. E., Østergade. — 17. Husass. Esther Agnethe Rabjerg, d. af gdr. Viggo R., Ga-
ner, og gdr. Søren Winther Christensen, Lønborg. — 19. Esther Møbjerg Nielsen, Aarhus, og smører Finn Jacobsen, Aarhus, s. af S. P. J., Skjern.

Juni: 2. Husass. Karla Augusta Rindom Jensen, Skarrild, og malersv. Niels Peter Kristensen, Bredgade. — 8. Emma Vester-
gaard, Astrup, og gdr. Jens Andersen, Dej-
bjerg, s. af ejendomsh. Chr. A., Bækgaards-
vej. — 9. Eksp. Lillian Jensen, d. af Frede J., Skjern Fjerkræcentral, og lagereksp. Jør-
gen Wagner, s. af blikkensl. Oscar W., Sto-
regade. — 10. Husass. Margrethe Jensen, Fjaltring, og smedeforh. Hans Damgaard, s. af arbm. Johs. D., Skjern. — 16. Bestyrer-
inde Lis Sørensen, d. af chauffør Kaj S.,
tidl. Skjern, og elektriker Preben Jensen (Gentofte). — 30. Seminarist Marie Louise Madsen, d. af ekviperingsh. Oscar M., Jern-
banegade, og seminarist Otto Gro-Nielsen, Silkeborg. — 30. Seminarieelev Ellen Hold-
gaard, d. af arkitekt Ove H., Solvænget, og lærer Mogens Rosenlund Thomsen, Silke-
borg.

Juli: 7. Yrsa Jensen, d. af arbm. Hans J., Kongevej, og lærer Gert Sønderby Willad-
sen, s. af cigarh. V. S. W., Østergade. — 7. Husass. Nanna Hansen, Velling, og gdr. An-
ders Kjærgaard Sørensen, Vraa. — 14. Læ-
rerinde Kirsten Margrethe Pedersen, d. af fru Margr. P., Østre Allé, og seminarielev Ole Brimnæs, Esbjerg. — 14. Eksp. Henny Christensen, Silkeborg og bogh. Hans Agerbo Hansen, Silkeborg, s. af arbm. Niels Chr. H., Kongevej. — 14. Børnehjemsass. Minna Jørgensen, d. af forst. J., Lindeallé, og seminarielev Herluf Møller Sloth, Nr. Nissum. — 14. Kontorass. Margit Nielsen, d. af bøssem. Marius N., Kjærs Allé, og blikkensl. Frank Klarskov Christiansen, Holbæk. — 21. Sygeplejerske Elin Krøj-
gaard, Herning, og læge Jørn Kalsbøl Mad-
sen, Kolding, s. af dommer K. M., tidl. Skjern. — 21. Ass. Rosa Høgsberg, d. af M. H., Skjern, og disp. J. Castenschjöld, København. — 21. Sygepl. Vera Grevsen, Tarm, og murer Bent Haaning, Østre Allé. — 28. Anna Else Lønborg, Finderup, og Niels Jørgen Mortensen, s. af slagteri-
arb. Carl M., Kongevej.

August: 4. Lærerinde Else Bank, Holste-
bro, og lærer Jens Sand Pedersen, s. af afd. snedkerm. P. P., Skjern. — 11. Sygepl. Anna Johanne Nørgaard Nielsen, d. af malerm. E. N. N., Bredgade, og eksp. Erik Hebs-
gaard Christensen, Aalborg. — 11. Kontor-
ass. Elisabeth Kristine Simonsen, Alkjær-
sig, og kommis Gunnar Christensen, Linde-
allé. — 11. Sygemedhj. Inger Marie Nielsen, Egvad, og Børge Rahbjerg, s. af gdr. Viggo R., Ganer. — 18. Telefonist Ingrid Jacobsen, København, d. af fru Signe J., Kongevej, og lagereksp. Bent Østergaard, København. — 25. Teknisk tegner Doris Nielsen, Aarhus, d. af arkitekt Ejn. Nielsen, Østergade, og ingeniør Ib Nylandsted, Aarhus. — 25. Kontorass. Karen Kristine Jensen, Herning, d. af arbm. W. J., Langagervej, og maskin-
snedker Gunnar Bollerup Nielsen, Dej-
bjerg.

September: 2. Sygepl. Gerda Bork Niel-
sen, d. af fru K. Nielsen, Storegade, og in-
dremissionær Erik Jacobsen, Kjellerup. — 8. Sygepl. Karen Margrethe Bækgaard, d. af afd. sogneprest S. B., Skjern, og inge-
niør Erling Hjorth. — 10. Sygepl. Maren Puggflod Iversen, d. af husm. Chr. I., Aa-
num, og gdr. Lars Daniel Christensen, Vittrup. — 15. Defektrice Ingrid Marie Pedersen, Vide-
bæk, og urmager Jens Agerbo, s. af Ant. A., Chr. Hansensvej. — 22. Seminarielev Kirsten Søndergaard, Nr. Nissum, d. af skoleinsp. A. S., Vardevej, og seminarielev Robert Frank Simonsen, Nr. Nissum. — 22. Bankass. Birgit Larsen, Horsens, og radio-
tekn. Frank Høgfældt, s. af murerm. H., Skjern. — 22. Gerda Ibsen, Gredstedbro, og slagtersv. Ove Pedersen, Skjern.

Oktober: 20. Anne Pedersen, Smorup, og Poul G. Jacobsen, s. af pens. overportør O. J., Skjern. — 20. Damefrisør Kirsten Petra Jacobsen, d. af gdr. Jacob J., Hedeby, og montør Poul E. Jensen, Herning. — 27. Va-
skerias. Lilly Olesen, d. af arbm. Borup O., Klostervej, og snedkerl. Leif Sørensen, Varde.

November: 11. Asta Jensen Lem, og mek. Werner Wiencken, Skjern. — 17. Finidame Jytte Mildrid Pagaard, d. af Carl P., Old, og kassemager Knud Erik Thomsen, Bag-
sværd. — 30. Husass. Ruth Gunhild Madsen, d. af arbm. Chr. M., Vestergade, og gdr. Oskar Clausen, Herborg.

EKSAMINER OG PRØVER

Lærereksamen: Fru Inger Buchard, d. af overbetj. A. Sinding, fra Skive sem., ansat v. Fly skole v. Skive. — Henning Bund-
gaard, s. af pastor A. Bundgaard, v. Th. Langs sem., Silkeborg. — Gert Sønderby Willadsen, s. af cigarh. V. S. Willadsen, fra Th. Langs sem., Silkeborg, ansat v. Sohn-
gaardsholmskolen, Aalborg. — Kjeld Boge-
toft Hansen, s. af vognm. J. Hansen, v. Skaarup statssem. — Bent Andersen, s. af lærer Jens C. Andersen, Lundenæs, v. Has-
lev sem. — Niels Laurids Agger, s. af vice-
insp. E. C. Pedersen, v. Esbjerg sem. — Else Engelbrecht Jensen, Skjern, v. Nr. Nissum sem.

Farmaceutisk discipeleksamen: Else Bæk-
gaard, d. af dommerfuldm. B., v. Danmarks farmaceutiske Højskole — discipel fra Lø-
veapoteket, Esbjerg.

Praktisk socialt Kursus: Ulla Hammer-
skov, d. af tandlæge H., v. Mariaforbundets skole, Frederiksberg.

Faglærereksamen: August Hansen, Skjern, v. Statens psykologiske pædagogiske grund-
skole for faglærere ved tekniske skoler, ansat v. Nyk. F. tekn. skole.

Post- og telegrafvæsenets fagprøve for embedsklasserne: H. Jessen, Skjern, tje-
nestsigende i København.

Svendprøve: Gunnar Johnsen, s. af post-
bud J. (Skjern Motorcompagni), som auto-
mekaniker. — Finn Jørgensen (Svineslagte-
riet), som pølse-mager. — Leif Egholm Pe-
tersen (slagterm. Skouby Holm), som slag-
ter.

Studentereksamen: Jens Peter Agger (vi-
ceinsp. P., Vestergade), Vibeke Albeck Jen-
sen (kreds-læge J., Østergade), Gorm Dej-
bjerg Clausen (fru C.), Karen Margrethe Burmølle (malerm. B.), Knud Fensten Mad-
sen (gdr. M., Marup) på VGT.

Præliminærkursus: Gert Mulbjerg An-
dersen (maskinh. M., Vardevej) + 29 uden-
bys på Skjernegnens præliminærkursus, Skjern.

Handelseksamen: Peter Andersen (Brugs-
foreningen), Gunni H. Jensen (købm. Frandsen), Jørn H. Christensen (Skjern Foto), Birgit E. Jensen (Fabrikken Her-
borg), Poul Arberg Jensen (Skjern Motor-
kompagni), Ole Pagaard (grosserer Børge Jensen), Kirsten Wunderlich (revisor W.), Rosa Aakjær (R. Aa.), Britta Jacobsen (trikotageh. Augusta Bech), Ellen Dam Jensen (manufakturh. Harry Bank), Lis Jensen (installatør Mikkelsen), Ilse Gade Jørgensen (trikotageh. Frandsen), Henning Pilgaard (cykelh. Sahl Jensen), Orla H. Larsen (Skjern Materialhandel), John Sø-
gaard (købm. I. P. Madsen), Ulla Flinker (urmager Christensen & Søn), Svend Godt-
fredsen (farveh. Lind), Anna Lise Helmund (skotøjsh. Grønland), Tove H. Madsen (tri-
kotageh. Therkildsen), Hans P. Aa. Nielsen (grosserer Grene), Lone Pilgaard Olesen (manufakturh. Johan Nielsen), Dorit Pedersen (Slagteriet), Ulla F. Pedersen (gros-
serer Hans P. Pedersen), Jette Møller Thomsen (Slagteriet), Lone Andersen (Apo-
teket) + 8 udenbys v. Skjern Handelsskole.

Realeksamen: Klasse A: 16 udenbys. — Klasse B: Birte Carlsen (murer, Grønnin-
gen), Knud Erik Clausager (tømrerm., Nør-
regade), Ernst Højgaard Clausen (vognm. Marupvej), Bente Buur Enevoldsen (salgs-
chef, Vardevej), Bodil Annelise Green (handelsm., Nørre Allé), Mette Holdgaard (arkitekt, Solvænget), Helle Svendstrup Husted (murerm., Engtoften), Lisbeth Ma-
rie Jensen (fabrikant, Østre Allé), Grethe Kaspersen (organist, Vardevej), Thea Sjør-
slev Kjær (støbegodsh., Storegade), Kirsten Marianne Knudsen (overlærer, Østre Allé), Jens Høyer Lillelund (lagerchef, Løvens-
gade), Niels Peder Lindhardt (landinsp., Engtoften), Lennard Robert Mortensen (vognm., Nygade), Mogens Skov Nejrup (togf., Pileallé), Kirsten Agger (viceinsp., Vestergade), Elisabeth Fabricius Poulsen (møbelpolstrer, Langagervej), Viggo Ravnsholt (dommer, Skolegade), Anne Rubak (fabrikinsp., Vardevej), Anne Marie Nør-
gaard Sunesen (værkf., Langagervej), Erik Østergade (maskinarb., Enghavevej).

Klasse C: Jens Erik Agerbo (kommune-
kass., Fredensgade), Inge-Lis Andersen (bestyrer, Bredgade), Erik Christensen (overbanem., Kongevej), Orla G. Agerg. Christensen (grosserer, Enghavevej), Anna Lissi Hansen (arb., Nørregade), Inge Hansen (smedem., Nørregade), Gunhild Dorethe Jensen (maler, Vestergade), Hans Lindegaard Karkov (De gl.s Hjem), Poul Chr. Kjær (lmd., Hedeby), Britta Kofod-
Jensen (advokat, Østergade), Kurt Larsen (arb., Holstebrovej), Else Lysgaard (stads-
dyrlæge, Vardevej), Jytte Lerche Mikk-

Skjern og Omegns Samlestald

modtager
kreaturer hver
onsdag

Telefon 378

JOHS. MIKKELSEN

Cykelforretning

Skjern

Telefon 138

JOHN W. LIND

TAPET

FARVE

Telefon 218

P. GAHNER LARSENS EFTF.

Statsaut.

installatører

☆

Telefon 433

Johan Nielsen

Skjern kontante Manufaktur-
forretning A/S

sen (overpostbud, Fredensgade), Bent Mortensen (værkf., Langagervej), Ulla Brandt Nielsen (præst, Parkallé), Mogens Michael Poulsen (lmd., Vraakjær), Arne Storgaard (gdr., Ganer), Flemming Frank Sørensen (arbm., Ringkøbingvej), Karl Erik Sloth Sørensen (stationsbetj., Ringkøbingvej) på Skjern kommunale Realskole.

ANSÆTTELSE OG FORFREMMELESE m. m.

Folkekirken: Provst P. B. Gadegaard, Tarm, pens. og provst K. Jacobsen, Borris, udnævnt som provst for Bølling-Nr. Horne herreder.

KFUM & K: Sekretær Herbert Neimanas er efter 5 års tjeneste i Skjern-kredsen ansat som distriktssekretær i Roskilde-Holbæk-kredsene.

Bank: Bogholder J. Iversen, Skjern Bank, udnævnt til kontorchef.

Folkeskolen: Børge Christensen, Egebæk, Eigil Johs. Hansen og fru Kirstine Vad Hansen, Esbjerg, samt Karen Marie Graversen, Hanning, ansat som aspiranter, Arne Hyldkrog og fru Inge Hyldkrog, København, samt Inge Wenzelsen Eskedal, Nr. Alslev, ansat som lærere, Eigil Nielsen, Selde, ansat som overlærer, Gert Wolsgaard og fru Wera Holme Wolsgaard, Skjern, ansat i Durup. Niels Stenbæk overgået til eksternatskolen.

Præliminærkursus: Førstelærer Kaj Gori, Herborg, antaget som timelærer.

DSB: Overportørerne E. J. Danielsen og J. J. J. Ager pens. og jernbanepakm. J. E. Berthelsen udnævnt til togfører.

Brandvæsenet: Branddirektør H. C. Gade fratrædt p. gr. af helbred efter 49 års tjeneste.

Legat: Per Viktor Christensen, s. af Poul V. Christensen, og Ole Bredkjær, Skjern, har fået tildelt Tuborgfondets rejselegat.

JUBILÆER

Februar: 1. Installationsfirmaet Martin Bonde & Co., Bredgade, 50 år.

Marts: 1. Aage Nielsen, Dalvej, 35 år som mælkehandler. — 22. H. Chr. Lindhardt, Engsiggade, 50 år som murermester.

Maj: 27. Overpostbud P. I. Mikkelsen, Fredensgade, 25 år v. post- og telegrafvæsenet.

Juli: 1. Landpostbud Jens Ager, Østervang, 40 år v. postvæsenet.

September: 1. Smed F. Fritze, Nørregade, 50 år på fabrikken "Herborg". Tildelt for-tjenstmedaljen for lang og tro tjeneste. — 16. Postmester S. Jessen, Bredgade, 40 år v. postvæsenet.

November: 1. Arbm. Julius Graversen, Nygade, 25 år v. DSB.

FØDSELSDAGE

December 1961: 7. Fru Edith Sørensen, Lindenæs, 50 år. — 16. Forretn.f. Arne Risvijs, Chr. Hansensvej, 50 år. — 23. Fru Kathrine Astrup, Parkallé, 80 år. — 30. Lærerinde frk. Anna Mortensen, Ganer, 60 år.

Januar 1962: 10. Chauffør Axel Hjøllund, Bækgaardsvej, 50 år. — 11. Arbm. Herbert Samberg, Nørregade, 60 år. — 11. Rentier H. K. Nielsen, Vardevej, 90 år. — 13. Fru Anna Lunde, Lundevej, 50 år. — 18. Fru Kristine Vognbjerg, Pileallé, 50 år. — 19. Stationsbetj. Hans Th. Hansen, Kongevej, 70 år. — 22. Førstelærer Mads Toft, Ganer, 60 år. — 23. Fru Marie Jensen, Nørregade, 80 år. — 25. Tromlefører Martin Ankersen, Fasanvej, 50 år.

Februar: 25. Fhv. gdr. Jacob Egeris, Marup, 85 år. — 28. Fru malerm. Nielsen, Bredgade, 60 år.

Marts: 1. Postmester Rosenborg Lauridsen, Jelling, tidl. Skjern, 70 år. — 1. Arbm. Sofus Jensen, Vestergade, 70 år. — 2. Smed Jeppe Nordestgaard, Vestergade, 70 år. — 4. Lager eksp. S. P. Jacobsen, Nylandsvej, 50 år. — 5. Husbest. Gerda Pedersen, Nygade, 50 år. — 5. Arbm. Johs. Damgaard Eskildsen, Dalvej, 60 år. — 6. Frk. Magda Pedersen, Nylandsvej, 70 år. — 6. Rentier Chr. Fugaard, Østergade, 70 år. — 9. Frk. Karen Mortensen, Kongevej, 50 år. — 10. Fru Emma Larsen, Marupvej, 60 år. — 12. Martin Lunde, Østergade, 50 år. — 16. Fhv. gdr. Chr. Madsen, Engsiggade, 70 år. — 17. Fru Ingeborg Grønberg, Lejerbo, 70 år. — 18. Niels Frederiksen, Amagergården, 50 år. — 26. Karen Kirkegaard, Aldersrenteboligen, 70 år. — 28. Pens lærer N. J. Sønderby, Birkallé, 70 år. — 29. Skoleinsp. Johs. Bank, tidl. Skjern, 50 år. — 30. Kæmner Axel Krusborg, Vardevej, 60 år.

April: 6. Frk. Johanne Larsen, Vestergade, 60 år. — 12. Lagerarb. Julius Hansen, Reberbanen, 60 år. — 15. Tvillingerne fru Kathrine Pedersen, De gamles Hjem, og fru Kristine Jensen (Vanting), Hover, 85 år. — 16. Arbm. Axel Christensen, Enghavevej, 60 år. — 17. Fru bogtrykker Strandbygaard, Skolegade, 50 år. — 19. Husejer Anton Kjeldstrup, Bredgade, 70 år. — 21. Formand Gustav Olsson, Holstebrovej, 70 år. — 22. Pens lærer P. Billeskov, Enghavevej, 70 år. — 25. Fru Margrethe Hansen, Reberbanen, 60 år. — 26. Laurids Berg Andersen, Old, 50 år. — 26. Fru Kirsten Poulsen, Holstebrovej, 50 år. — 29. Skolebest. P. Chr. Pedersen, Hjørning, tidl. Skjern, 60 år.

Maj: 1. Rentier Anton Jeppesen, Kirkebyen, 75 år. — 1. Bogtrykker E. Strandbygaard, Skolegade, 50 år. — 2. Fru Kirstine Pedersen, Marupvej, 75 år. — 8. Kreaturh. Jens Clausen, Marupvej, 50 år. — 10. fru Karen Jensen, Bredgade, 60 år. — 11. Kedelpasser Aage Hedegaard, Aanumvej, 50 år. — 14. Fru lærer Billeskov, Enghavevej, 70 år. — 20. Husm. Hans Klemmensen, Vraa, 60 år. — 22. Konsulent K. Vadgaard, Vardevej, 70 år. — 24. Dommer Gregers Friis, Korsør, tidl. dommerfuldm. i Skjern, 60 år.

Juni: 1. Fhv. slagterm. Morten Jessen, Kongevej, 70 år. — 4. Frk. Hanne Sørensen, missionshuset, Nørregade, 70 år. — 5. Fru Ellen Thorsen, Fasanvej, 70 år. — 9. Fru Østergaard, Vardevej, 70 år. — 11. Arbm. Vald. Balthzersen, Fasanvej, 60 år. — 14. Frk. Kirstine Westergaard, Nygade, 75 år. — 18. Fru Ane Else Jeppesen, Marup, 90 år. — 22. Rentier Chr. Iversen, De gamles Hjem, 85 år. — 27. Overpostbud Poul Mikkelsen, Fredensgade, 50 år.

Juli: 7. Fru Anna Jørgensen, Birkallé, 70 år. — 9. Overlærer frk. Kirsten Pedersen, Nørreallé, 60 år. — 9. Frk. Julie Christensen, Nørregades Pensionat, 50 år. — 15. Fru Poulina Nielsen, Pensionistboligen, 75 år. — 16. Fru Kirstine Lauridsen, Østergade, 70 år. — 20. Husejer Ole Mortensen, Holstebrovej, 85 år. — 24. Fhv. gdr. Jørgen Hansen, Vestergade, 90 år. — 24. Fhv. postm. Hans Berggreen, Østre Allé, 70 år. — 28. Fru Fugaard, Østergade, 80 år. — 31. Konsulent A. Ammitzbøll, Grønningen, 50 år.

August: 31. Fru Alma Jensen, Ganerbro, 50 år.

September: 3. Fru Meta Korsholm, Reberbanen, 75 år. — 11. Fru Elisa Johansen, Bredgade, 75 år. — 19. Fru Kirstine Jensen, Old, 90 år. — 24. Rentier Mads Madsen,

Kongevej, 80 år. — 29. Husm. Laurids S. Pedersen, Albæk, 60 år.

Oktober: 6. Husejer Hansine Svendstrup, Klostervej, 80 år. — 11. Fru Anton Laursen, Bækgaardsvej, 70 år. — 13. Pens. overportør J. N. Hansen, Holstebrovej, 85 år. — 14. Fru Marie Larsen, Bredgade, 70 år. — 15. Gdr. Sigurd Miltersen, Kragssiggaard, 60 år. — 18. Fru Kristine Blæsbjerg, Klostervej, 70 år. — 21. Fru Karen Pedersen, Nygade, 80 år. — 21. Arbm. Rich. Christiansen, Østre Allé, 50 år. — 26. Fru Karen Jensen, Østergade, 70 år. — 26. Pens. Anders M. Andersen, Østergade, 70 år. — 31. Trafikkontrollør S. K. Jensen, Bredgade, 60 år.

80 år. — Pens. Anders M. Andersen, Østergade, 70 år. — 31. Trafikkontroll. S. K. Jensen, Bredgade, 60 år.

November: 5. Pens. vognopsynsm. Laurids Johnsen, Kjærsallé, 80 år. — 7. Fru Ane Lauridsen, Mellemgade, 60 år. — 8. Fru Laurine Alkjærsg, Albæk, 60 år. — 13. Overass. frk. Erna Knudsen, Østre Allé, 50 år. — 14. Pens. stationsforst. N. Nelvad, Korsør, tidl. Skjern, 80 år. — 22. Fru Anna Madsen, Østre Allé, tidl. Rosengården, 70 år. — 26. Fru Margrethe Damgaard, Vejlen, 60 år. — 27. Mariane Høy Christensen, Mosegaard, Vostrup, tidl. Engsig, 70 år. — 28. Fru pastor Bundgaard, Østervang, 60 år.

sten Kirk Knudsen, Mellemgade, 73 år. — 10. Missionær i Ætiopien Inger Marie Lodahl, d. af gdr. Peder Lodahl, Marup, 30 år. — 17. Lagerarb. Jens Peder Skaarup Jepsen, Marup, 62 år.

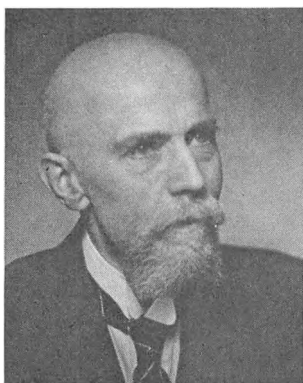
August: 5. Iver Christian (Hjulsager) Pedersen, Vardevej, 75 år. — 11. Enke efter smed Søren Chr. Sørensen, Marie, f. Madsen, Østre Allé, 70 år. — 24. Fhv. gdr. Mikkel Christian Vognbjerg, Enghavevej, 77 år.

— 25. Fabrikant, fhv. borgmester, R. af Dbg. Ole Kristian Nielsen, Vardevej, 74 år.

De i årets løb døde

December 1961: 3. Fhv. gdr. Mads Sørensens hustru, Christiane, f. Olsen, Grønnegade, 76 år. — 15. Bogtrykker Jens Mourid-

sen Jensen Strandbygaard, Anlægsvej, 87 år.

Januar 1962: 1. Fhv. gdr. Holden Nielsen, Bredgade, 77 år. — 2. Gdr. Søren Østergaards hustru, Martha Marie, f. Christensen, Ø. Skjern, 62 år. — 3. Fhv. gdr. Karl Jensen Kirkegaard, Vestergade, 78 år. — 7. Fhv. gdr. Jens Peder Søndergaard, Østergade, 78 år. — 8. Enke efter opsynsmand v. Svineslagteriet, Viggo Alfred Lidegaard, Signe Marie Rasmussen, f. Faarkrog, Bredgade, 66 år. — 16. Fhv. stryggerske Laura Marie Westergaard, d. af afd. malerm. Lauge W., Nygade, 70 år. — 20. Pens. lokomotivf. Julius John Scheel-Poulsen, Enghavevej, 70 år. — 27. Enke efter fhv. landpost Anton Marius Johnsen, Ane Marie, f. Clausen, De gamles Hjem, 88 år.

Februar: 3. Fhv. snedker Thomas Mortensen, Parkallé, 83 år. — 6. Enke efter gdr. Peder Madsen Pedersen Toft, Kirstine Marie, f. Kristensen, Bredgade, 78 år. — 26.

Manufakturh. Johan Niensens hustru, Jenny Petra, f. Lauridsen, Bredgade, 67 år.

Marts: 5. Fhv. overportør Villads Kristensens hustru, Abeline Kirstine, f. Povlsen, De gamles Hjem, 77 år. — 6. Gdr. Jens Nørgaards hustru, Agnes, f. Sjøe, Marup, 53 år. — 14. Fhv. købm. I. A. Petersen, 81 år. — 15. Enke efter gdr. Carl Laurids Pedersen, Anne Marie, f. Lauridsen, Holstebrovej, 82 år. — 28. Ib Ove Hansen Olesen, s. af tarmsv. Ejnar Olesen, Jernbanegade, 14 år.

April: 5. Blikkenslagerm. Peder Kristian Stokholm, Møllegade, 80 år. — 6. Enke efter gdr. Peder Christian Jørgensen, Maren Kirstine, f. Andersen, Aahvile, 70 år. — 8. Ekstraarb. v. DSB Lars Thorvald Kristensen, Birkallé, 55 år. — 10. Fhv. drænm. Karl Jensens hustru, Rasmine Kristine, f. Rasmussen, Mellemgade, 81 år. — 16. Ove Theils, s. af slagterm. Børge Theils, Lindeallé, 3½ mdr. — 21. Fhv. gdr. Mads Green, Vestergade, 89 år. — 29. Konditor Henry Lund, Bredgade, 53 år.

Maj: 3. Frk. Thora Thorsen, Aahvile, 73 år. — 8. Fhv. hjælpearb. v. DSB Thomas Christian Thomsen, Vardevej, 71 år. — 11. Fhv. arbm. Jens Peder Christensen, Klostervej, 83 år. — 19. Fhv. husm. Peder Lund Kristiansen, Aahvile, 88 år. — 22. Tømrerm. Mads Clausager, Nørregade, 64 år.

Juni: 21. Handelsm. Hermand Vilhelm Christian Christensen, Østre Allé, 57 år.

Juli: 1. Fhv. stationsbetj. Johs. Madsen, Aavangen, 66 år. — 4. Enke efter gdr. Christian Bernhard, Ane Margrethe B., Østre Allé, 56 år. — 5. Enke efter gdr. Jesper Peder Jespersen, Ane Sand, f. Jensen, De gamles Hjem, 88 år. — 5. Fhv. Købm. Chri-

— 25. Fabrikant, fhv. borgmester, R. af Dbg. Ole Kristian Nielsen, Vardevej, 74 år.

September: 4. Frk. Astrid Vinge, Nylandsvej, 71 år. — 6. Enke efter murem. Vilh. Johs. Christensen, Anine, f. Jensen, Holstebrovej, 79 år. — 17. Enke efter trikotageh. Th. Thomsen, Alvilda Sofie Christine, f. Larsen, De gamles Hjem, 74 år. — 18. Husbest. Bodil Marie Jensen, Stauning, d. af fru Kirstine J., Old, 64 år. — 19. Fhv. stationsbetj. Thorvald Poulsen, Voldgade, 67

år. — 19. Købm. Iver Peter Madsen, Bredgade, 57 år. — 28. Enke efter pedel Jens Peder Jensen, Mette Margrethe, f. Rasmussen, Kibæk Hvilehjem, tidl. Kirkeskolen, 66 år.

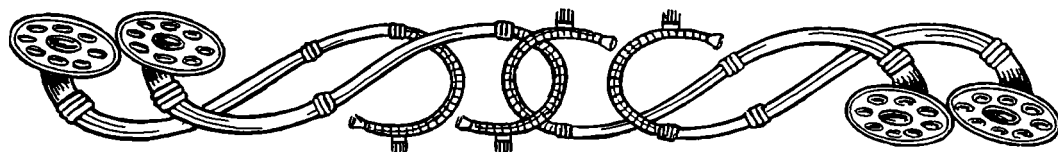
Oktober: 2. Fhv. arbm. Peder Villum Pedersen Bjerg, De gamles Hjem, 80 år. — 25. Enke efter lokomotivf. Carl Vilh. Abrahamson, Martha, f. Løntoft, Rødkjærsbro Hvilehjem, tidl. Nygade, 69 år. — 28. Slagter Mads Møller Thygesen Johansen, Østre Allé, 69 år. — 29. Fhv. tømrerm. Anton Magnus Poul Andersen, Nygade, 84 år.

November: 1. Fhv. landm. Eli Laurids Christensen, Østergade, 78 år. — 3. Enke efter landm. Edv. Bollerup Hansen, Johanne H., Skjern, 57 år. — 15. Vognopsynsm. v. DSB Viggo Herman Orbe, Bredgade, 60 år. — 25. Fhv. gdr. Richard Nielsen, Bredgade, 56 år. — 30. Fhv. gdr. Jeppe Kjærsg hustru, Othilia Frederikke, f. Thygesen, Nykjær, 81 år.

FØRSTE KLASSES PRODUKTER

fås fra vore vogne og udsalg Østergade 24, tlf. 276, og St. Nørgaardsvej, tlf. 829

FASTER ANDELSMEJERI

SKJERN KOMMUNALE MELLEM- OG REALSKOLE

modtager

OPLANDSELEVER

til

mellem- og realskolen

Indmeldelse til stadsskoleinspektøren

SKJERNEGNENS PRÆLIMINÆRKURSUS 2-årigt

★

Henvendelse til

overlærer Johs. Knudsen, Østre Allé 4,

tlf. 639

BYENS BRØDFABRIK

serverer hver dag for

KØBSTADEN SKJERN

udsøgt bagværk

JENS V. KROGH

Det er kvaliteten

der gør det!

Benyt Byens eneste lokale Bank

Enten det drejer sig om indskud eller lån, så kom ind og tal med os om sagen

Vi er altid rede til at yde Dem den bedst mulige betjening

Aktieselskabet SKJERN BANK

Telefon 4 og 304 — Kontorer i Borris og Trolldhede